

ကတ်ဇင်းကျေးရွာ
ကျိုင်းတုံမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် (၂၀၁၅ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကတ်ဇင်းကျေးရွာ၊ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်
(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
စကားရိုး	၅
ကတ်စင်း ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြင်ပပုံ၊ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၈
၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းမိုးသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်	
(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု	
(ဂ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းမိုးသက်ရောက်မှု	
၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၉
(က) တည်နေရာ၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု	
၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအား လက်လှမ်းမှီရယူမှု-လမ်း၊တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ	၁၆
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ	၁၈

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြားအစီအစဉ် ကျသော မျိတ်ဆက်မှုများ	၂၀
၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ	၂၂
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေး	
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း	
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ	
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ	
၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်	၂၉
၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ	၃၁
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ	
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ	
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ	
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ	
၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း	၃၃
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း	
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း	
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ	
နောက်ဆက်တွဲ	
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံချက် ဇယားများ	၃၇
(၁) ရွာ၏ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ	
ဇယား (၁) လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား	
ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု	
ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ	
ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ	
ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ	
ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ	
ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ	
ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု	
(၂) လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ	
ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ	
ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ	
ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု	
ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ	
ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း	

- ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
- ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
- ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
- ဇယား (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
- ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
- ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှံနှုန်း
- ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
- ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ
- ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု
- ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ
- ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
- ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
- ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
- ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
- ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
- ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ
- ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
- ဇယား (၄၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ
- နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေ ၆၄
ကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
- ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)
 ဇယား (၄၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်
 ကိုးကားစာရင်း
 အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်
 စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ပုံစံ

၆၆

၆၉

၇၀

စကားမျိုး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ (၅) နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကတိစင်း ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာသူ ကျေးရွာ သားများပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ စီမံချက် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်း နှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အတူး ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွ ကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် ကျိုင်းတုံမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလ များက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင် ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အပြေရှာ ကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်း နှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမကကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက် အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်း ဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု တို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ် ဆက်လုပ်ဆောင်ရွက် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာနားလည်သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်ကို နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤ လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့် အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက် အခဲများ၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

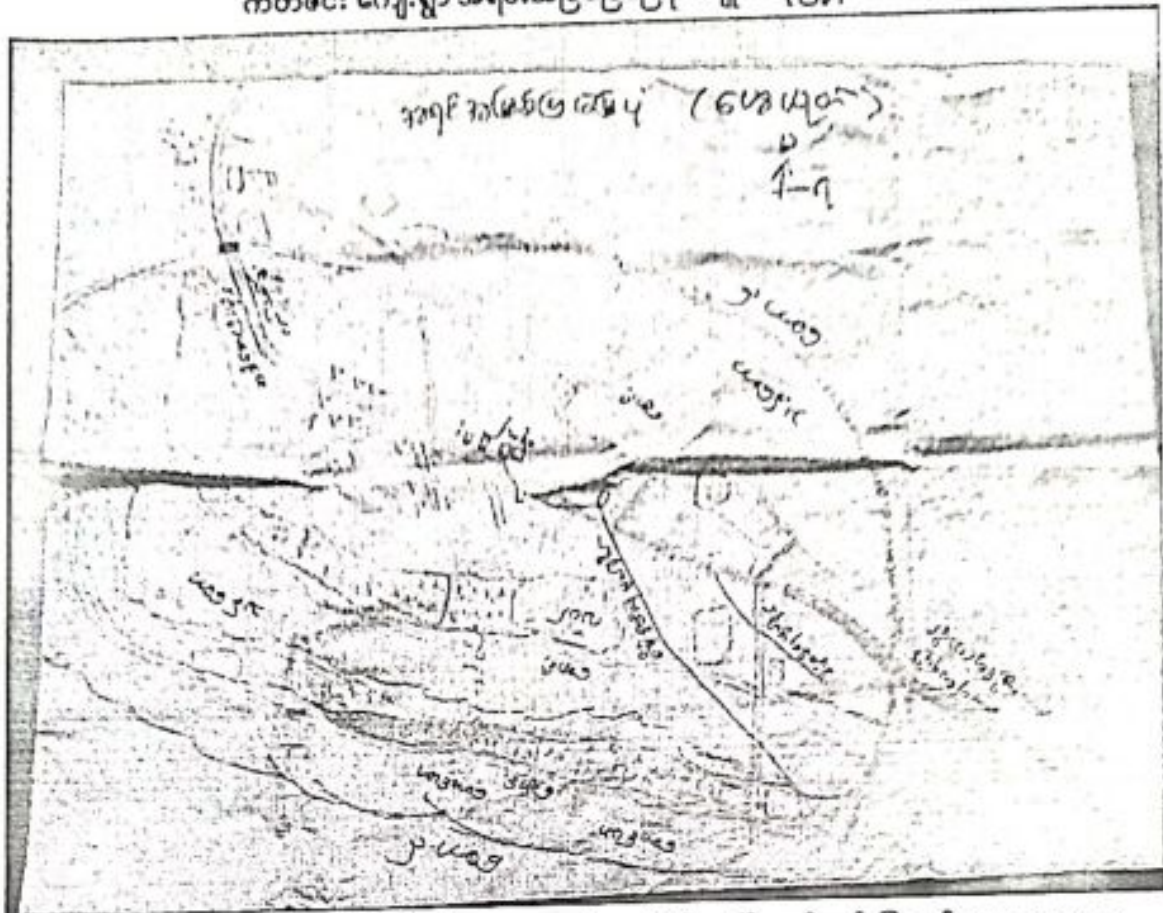
ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင် ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၏ အကြံပြုချက် များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲ ဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်းယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံချက်တွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ် ဂျက် နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ဧပြီလ (၂၇-၂၉ ဧပြီ ၂၀၁၅)ရက်၊ ၂၀၁၅

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကတ်ခင်းကျေးရွာ
ကျိုင်းတုံမြို့နယ်

ကတ်စင်း ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း - ကတ်စင်း ကျေးရွာ၊ မိုင်းခွန်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်တွင် ပြုလုပ်သော ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ပူးပေါင်း အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရယူသည်။ (၂၇-၂၉ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းမိုးသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိ ရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်း အချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများ စသည်တို့ထံမှလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက် အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့ အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ အနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကို လည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စု အဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မိဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့်ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကိုရရှိနိုင်မည်။ နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံ ကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ဖြင့်လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်း နိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်းတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ် မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ရှမ်းပြည်နယ်သည် မြောက်ဘက်နှင့်အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ကချင်ပြည်နယ်နှင့် တရုတ်ပြည် နယ်၊ အရှေ့ဘက်တွင် လာအိုနိုင်ငံနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အနောက်ဘက်တွင် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် တောင် ဘက်တွင်ကယားပြည်နယ်တို့ဖြင့် နယ်နိမိတ်ခြင်းထိစပ်နေပါသည်။ ကတ်ဇင်း ကျေးရွာသည်

ရှမ်းပြည်နယ်အရှေ့ပိုင်းရှိ ကျိုင်းတုံခရိုင် ကျိုင်းတုံမြို့နယ်အတွင်းတည်ရှိသော မိုင်းခင်းအုပ်စုအတွင်းမှလားဟူလူမျိုးများ အများစုနေထိုင်သော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျိုင်းတုံမြို့၏ အရှေ့ဘက် ၇ မိုင်ကွာဝေးပြီး ကျိုင်းတုံ-တာချီလိတ် ကားလမ်းဘေးမှ လမ်းစွဲဝင်သွားရသည့် ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။

ရွာ၏မြောက်ဘက်တွင် ကျေးရွာပိုင်သစ်တောဧက ၄၀၊ အရှေ့ဘက်နှင့်အရှေ့တောင်ဘက်တွင် သရက်ပင်ချောင်းဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေပြီး၊ တောင်ဘက်တွင် တာချီလိတ်-ကျိုင်းတုံ-တောင်ကြီး ကားလမ်းမ နှင့် မိုင်းခင်းရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် ကတ်စင်း(၁)ရွာတို့ ပန်ရံတည်ရှိပါသည်။

ကျိုင်းတုံသည် သံလွင်မြစ်အရှေ့ဘက်ကို လွန်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏အရှေ့ဘက်အကျဆုံးသော မြို့ဖြစ်ပြီး ပေ ၃၀၀၀ မှ ၅၀၀၀ ထိမြင့်မားသော တောင်ကုန်းများ နှင့် ယင်းတောင်ကုန်းများအကြား ချိုင့်ဝှမ်းလွင်ပြင်များအကြားတည်ရှိပြီး မဲခေါင်မြစ်ဝှမ်းသို့ စီးဝင်သောတောင်ကုန်းချောင်းများ အကြားတွင် တည်ရှိနေသော မြို့ဖြစ်ပါသည်။

ကျိုင်းတုံမြို့နယ်သည် ယေဘုယျအားဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် မိုးရေချိန်လက် ၅၀ မှ ၆၀ ကြား ရရှိပြီး အပူချိန်မှာ နွေရာသီတွင် ၃၀ဒီဂရီ C (၁၀၀ဒီဂရီ F) ဆောင်းရာသီတွင် ၂၁ဒီဂရီ C (၇၀ဒီဂရီ F) ထိရှိပြီး အချို့နှစ်များတွင် ၄ ဒီဂရီ C (၄၀ဒီဂရီ F) ထိ အေးမြလေ့ရှိပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ရွာ၏အရှေ့တောင်ဘက် ၅မိုင်ခန့်ဝေးသော နေရာတွင် သဲနှင့်လမ်းခင်းကျောက်များ ပေါများစွာရရှိနိုင်ပါသည်။ ရွာမြောက်ဘက်တွင် ရွာပိုင်သစ်တောဧက ၄၀ကျော်ရှိပြီး ကျွန်းအပင်ပေါင်း ၃၀၀ ကို ပြန်လည်စိုက်ပျိုးထားရှိပါသည်။ မန်ကျည်းပင်၊ရင့်ကူပင်များ ပေါများစွာရှိနေသေးပြီး ကျေးရွာမှ ၂မိုင်ခန့်ဝေးသော နေရာတွင် သက်ကယ်တောတစ်ခုရှိကာ သက်ကယ်၊ သစ်၊ ဝါး၊ မြက်များ ပေါများစွာရရှိနိုင်ပါသည်။ သရက်ပင်ချောင်းသည် ရွာနှင့်နီးပြီး လယ်ယာများမှာ ရွာနှင့်ကပ်လျက် တည်ရှိပါသည်။

၃။ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ကတ်စင်း(၂)ရွာသည် မိုင်းခင်းကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း တွင်ရှိပြီး ကျိုင်းတုံမှ ၇မိုင် ခန့်အကွာ ကျိုင်းတုံ-တာချီလိတ်ကားလမ်းဘေးမှ ၁ဖာလုံခန့်သာအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ရသော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လူဦးရေစုစုပေါင်း ၅၉၅ ဦးရှိပြီး အိမ်ထောင် စုပေါင်း ၉၄ အိမ်ဖြစ်သဖြင့် တစ်အိမ်တောင်လျှင် ၆.၃ဦးနှုန်းနေထိုင်ပြီး နိုင်ငံ၏စံနှုန်းထက်ပိုပါသည်။ ကျား၊ မဦးရေတွင် ကျားက ၅ ဦးသာစုစုပေါင်းတွင်ပိုပြီး ၉နှစ်မှ၁၄နှစ်တွင် ၂ဦး၊ ၅နှစ်မှ၉နှစ်တွင် ၄ဦးနှင့် ၁နှစ်မှ၅နှစ်တွင် ၁၁ ဦးထိရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ၁နှစ်အောက်တွင် ၅ဦး၊ ၁၄နှစ်မှ၆၀နှစ်တွင် ၆ ဦးနှင့် ၆၀ နှစ်အထက်တွင် ၁ ဦးတို့ အသီးသီးပါကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျား၊ မကွာခြားချက်မကြီးမားချေ။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ် ထောင်စုပေါင်း (၁၂) စုရှိပါသည်။ ယင်းတို့အနက် ၂ ဦးသာ ကျပမ်းမိသား ရဖြစ်

ပြီးအများစုမှာလယ်ပိုင် ဖြစ်ကာ တစ်ဦးမှာ ပန်းဘဲသီးသန့်လုပ်ကိုင်သည့်မိသားစုဖြစ်ကာ အခြား တစ်ဦးမှာ ကျောင်းအုပ်အမျိုး သမီးဖြစ်ပါသည်။ လားဟူ၇၃အိမ်၊ အာခါလူမျိုး၁၇အိမ်၊ လားဟူ-ဗမာ ၃အိမ်၊ အာခါ-လားဟူ ၁အိမ်တို့ အသီးသီးနေထိုင်ကြပြီး နှစ်ခြင်း၊ ရိုမန်ကတ်သလစ်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ များ ကိုးကွယ်ကြပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-(ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု)

ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာဓနအဆင့် ခွဲခြားမှုနည်း လမ်းအရ ကတ်စင်း ကျေးရွာတွင် က အဆင့် ၁၅၈၊ ခ အဆင့် ၄၀ စု၊ ဂ အဆင့် ၂၇ စု နှင့် ဃ အဆင့် ၁၂ စု ရှိပါသည်။ မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသူအိမ်ထောင်စုမှာ ဇယား၁၂အရ ၂၀စုဖြစ်သောကြောင့် ဥစ္စာ ဓနအဆင့်ခွဲခြားခြင်းဇယား ၅ ပါ အဆင့် ဃ ၁၂ စုနှင့် ဂအဆင့်မှ စုတို့သည် မြေယာမရှိသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ က အဆင့်များသည် ၂၈ကမ္ဘာ့ဇကထိ ပိုင်ဆိုင်ပြီး၊ ခ အဆင့် မှာ ၁၈ကမ္ဘာ့ဇကထိ နှင့် ဂအဆင့်မှာ ၁၈ကမ္ဘာ့ဇကထိပိုင်ဆိုင်ကြပါသည်။ ဇယား ၁၂အရမူ ၁၂.၅၈ကမ္ဘာ့ဇကထိ ပိုင်ဆိုင်သူ တစ်ဦးမျှမရှိပဲ၊ ၅၈ကမ္ဘာ့ဇကထိပိုင်ဆိုင်သူ ၁ဦးသာရှိကာ ၂.၅၈ကမ္ဘာ့ဇကထိပိုင်ဆိုင်သူ ၇ ဦးရှိပါသည်။ ၂.၅၈ကမ္ဘာ့ဇကထိပိုင်ဆိုင်သူ ၆၆ ဦးထိရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲသားတောင် သူမှာ အများစုဖြစ်ပါသည်။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေမှာ က အဆင့်မိသားစုများသည် ၃၀-၅၀ သိန်း၊ ခ အဆင့် သည် ၁၅မှ၃၀သိန်း၊ ဂအဆင့်သည် ၁၀သိန်းထိနှင့် ဃ အဆင့်၏ ဝင်ငွေမှာ ၅-၇ သိန်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် က အဆင့်နှင့် ဃ အဆင့် ဝင်ငွေသည် ၁၀ဆနီးပါး ကွာဟမှုရှိနေ ပါသည်။ အိမ်အခြေအနေသည်လည်း သိသာစွာကွာခြားမှုရှိကာ က အဆင့်များသည် အိမ်ကြီး အိမ် ကောင်းသွပ်မိုး၊ အုတ်ချောတိုက်နှင့်တမံသလင်းခင်းများဖြစ်ကာ ဃအဆင့်များမှာ သက်ကယ်မိုး၊ ဝါးကာ၊ မြေစိုက်အိမ်များဖြစ်ကြပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ကတ်စင်းရွာသည် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမိသားစုအဖြစ် အဓိကထား ဖော်ထုတ်သူများမှာ ဃ အဆင့် မိသားစုများဖြစ်ကာ ၂၀ စုဖြစ်ပါသည်။ ယင်း၂၀ စု သည် မြေ ယာပိုင်ဆိုင်မှုလုံးဝမရှိသူများ လည်း ဖြစ်ကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် ယင်းအစုထဲမှ အခြားဒေသသို့ကြွာမြင့် စွာသွားရောက်လုပ် ကိုင်နေရာ သူ (ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် တာချီလိတ်အနီးရှိ ထိုင်းလူမျိုးပိုင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘက်အခြမ်းရှိ လယ်ယာမြေ များတွင် သူရင်းငှားအဖြစ်လုပ်ကိုင်)များဖြစ်ပါသည်။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုရှုထောင့် အရ ၃လအောက် ထိ သာဖူလုံသူမိသားစုစုစု၊ ၃လနှင့်၅လကြားဖူလုံသူမိသားစု ၁၆စု စုစုပေါင်း ၂၄စုရှိရာ ယင်းမှာ ရွာ၏ ၄ပုံ၁ပုံနီးပါးခန့်ရှိပါသည်။ သို့သော်လက်ရှိအချိန်ထိ ဝေဖီရှင်မြန်မာက အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း ချေးငွေအထောက်အကူရထားသည့်အပြင် လုပ်အားနှင့်ဖလှယ်ပြီး ဖြေရှင်းနိုင်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးအနေဖြင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြုံတွေ့မှုမှာ မိုးမကောင်းသဖြင့် တောင်ကျ ချောင်း ရေနည်းကာ စိုက်ပျိုးရေးထိခိုက်မှု ကို ၃နှစ်ထိကြုံတွေ့ခဲ့ရဖူးခြင်းသာရှိပါသည်။ နှစ်စဉ်ပုံမှန် အားဖြင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကို မိုးရွာချိန်တောင်ကျချောင်းရေများချိန်တွင် ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပြီး လယ်များ ရေလွှမ်းခံရလေ့ ရှိသော်လည်း မိုးတိတ်ပြီးမကြာမီ ရေပြန်ကျလေ့ရှိပါသည်။

ယာဇကများကို မှတ်သားမှုမရှိ၊ ကိုယ်ပိုင်မြေနည်းသည့်အပြင်။ အခြားရွာနယ်မြေများနှင့် ထိစပ်နေ။ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်ကတပ်ချဲ့ခြင်းကြောင့် မြေသိမ်းထား၍တောင် ယာမြေများထပ်မံချဲ့ထွင် မရတော့ ရွာမြောက်ဘက်တောင်ကျချောင်းရေ ၄ ချောင်းမှ မိုးရာသီသာရရှိပြီး ရေသောက်ဧက ၃၇ဧကသာရှိကာ ယာမြေများမှာ မိုးကောင်းသောက်သာဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် မြေသိမ်းခြင်းကြောင့်

ပြောင်းရွှေ့ရသူမရှိ သော်လည်း မူးယစ်ဆေးကြောင့်တွက် ပြေးရသူရှိပြီး ရွာအတွင်း၌ မူးယစ် ဆေးသုံး စွဲမှုများလာခြင်းနှင့် မူးယစ်ဆေးအလွယ်တကူရနိုင်ခြင်းတို့က ရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ ကိုမြင့်တက်စေပါသည်။ ဆေးစွဲသူတစ်ဦးထွက်ပြေးသွားခြင်းကို နေရပ်စွန့်ခွာအဖြစ်ထည့်သွင်းထား ပါသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးစွဲသူ ဦး ၃၀ မရှိရှိပြီး ထိ ရောက်စွာနှိမ် နှင်းနိုင်ခြင်းမရှိခြင်းနှင့် ဆေးပြား များလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်ဟု ဆိုခြင်းသည် လူငယ်များအတွက် ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ ကို မြင့်တက်စေပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကတ်ဇင်း ကျေးရွာတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီး မှုနှုန်းထား (ဥနှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း၏) ၆၀.၅၇% ဖြစ်ကာလက်ရှိ ကောက်ခံရရှိသော စာရင်းအင်းများအရသာဖြစ်ပါသည်။ စာမတတ်သူဦးရေစုစုပေါင်းမှာ ၁၉၂ ဦးသရှိ ကာအများစုမှာ ကလေးငယ်များနှင့်သက်ကြီးရွယ်အိုများဖြစ်ပါသည်။ ရွာချင်းကပ်လျှက် မိုင်းဇင်းရွာတွင် အလယ် တန်းကျောင်းခွဲရှိပြီး ကလေးများသည်အများအားဖြင့် မူလတန်းကိုသာ ပြီးအောင်နေလေ့ရှိပါ သည်။ အထက်တန်းကျောင်းကိုမူ ကျိုင်းတုံသာမက တောင်ကြီးမြို့အထိပါ မိမိတို့အဆက်အသွယ်အ လိုက်ပို့ ကြပါသည်။ ဘွဲ့ရ ကျား ၆၊ မ ၄ စုစုပေါင်း ၁၀ဦးထိ ပေါ်ထွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုတွင် အဓိကအားဖြင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနှင့်ပါတ်သက် သော ကျွမ်းကျင်မှုများမှာဖြစ်ကြပြီး ကျေးရွာထူထောင်စဉ်ကပင် မိရိုးဖလာအားဖြင့် တတ်မြောက် လာကြသော ပန်းဘဲလုပ်ငန်းသည် ဒုတိယကျွမ်းကျင်မှုသဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ လားဟူရိုးရာဓါးလုပ်ခြင်း နှင့်တွဲဖက်ပြီး တစ်ရွာလုံးနီးပါးအတွက် အခြားဝင်ငွေရအလုပ်မှာ ပန်းဖွားအလှဆင်ခြင်းကို လက်မှု လုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် ကျွမ်းကျင်စွာလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဈေးကွက်ရရှိမှုပေါ်မူတည်ပြီး လုပ်ငန်း ရရှိမှုအနည်းအများနှင့်ဝင်ငွေအ နည်းအများကွာခြားပါသည်။ အခြားကျွမ်းကျင်မှုတစ်ခုမှာ လားဟူ ရိုးရာရက်ကန်းထည်ရက်လုပ်ခြင်း အတတ်ဖြစ်ပါသည်။ ရိုးရာအဆင်များကိုအခြေခံပြီး ခေတ်မီဆန်း သစ်မှုရှိသော အထည်များဖြစ်သည့် အပြင် ကျိုင်းတုံ၊တာချီလိတ်ဈေးကွက်များသို့ တင်သွင်းကြပါ သည်။ ဆန်စက်၁၂စက်၊ ပန်းရုံ ၂၊ စက် ချုပ် ၄၊ လိုင်ကားမောင်း (ဆမ်လော့) ၂ နှင့် ရိုးရာ ခေါက်ဆွဲ (ခေါက်ဆွဲ ခရပ်) ၂ ဆိုင်၊ ကုန်စုံဆိုင် ၂ဆိုင် ရှိပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကတ်ဇင်း ကျေးရွာ၏ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များဇယား ၁ အရ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျား၊ မကွာခြားမှုနည်းပါးပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၁၂ စုရှိပါသည်။ နှစ်ခြင်းအသင်းတော်နှင့် ရိုမန်ကတ်သလစ်အသင်းတော် ၂ခုရှိပြီး အများအားဖြင့် ကျေးရွာ သူ သားများအားလုံးပါဝင်ကြပါသည်။ အသင်းတော်၏ဖွဲ့စည်းမှုဖြင့် လူငယ်အဖွဲ့များရှိကြကာ ကျား၊မ ကဏ္ဍအလိုက် ဘာသာရေး၊လူမှုရေးကိစ္စရပ်များတွင် တာဝန်ယူကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် သာ မန်အားဖြင့် ကျေးရွာစည်းဝေးပွဲများတွင် ပါဝင်နိုင်ကြပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကတ်ဇင်းကျေးရွာ၏ စီမံအုပ်ချုပ်မှုတွင် အဓိကဖော်ထုတ်သော အားနည်းချက်မှာ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးက ရွာကနားလည်မည်ဟုထင်ပြီး ရွာကိုပုံမှန်နည်းလမ်းဖြင့် ချပြဆွေးနွေးခြင်းမရှိပဲ ပြုလုပ်သောကိစ္စရပ်များကြောင့် ရည်ရွယ်ချက်နှင့်လုပ်ရပ်ကောင်းသော်ငြားလည်း နားလည်မှု လွဲမှားရသော ကိစ္စရပ်များရှိနေပါသည်။ သို့သော် အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ ရွာအုပ်ချုပ်ရေးသည် အသင်းတော် ၂ ခုဖြင့် အလိုက်ညီအောင် အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စရပ်များကို မြို့နယ်ဌာနများဖြင့် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုရှိပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကတ်ဇင်းရွာတွင် လယ်မြေ ၁၀၅ဧက၊ ယာမြေ ၁၀.၂၅ ဧက၊ ရွာပိုင်သစ်တော ၃၇.၁၇ဧက ဖြင့်စုစုပေါင်း ၁၅၂.၄ဧကဖြစ်ပါသည်။ ယာမြေများမှာ မူလကမိရိုးမလာ နည်းအားဖြင့်သာ ပိုင်ဆိုင်မှုသတ်မှတ်ပြီး လယ်၊ ယာမြေအမည်ပေါက်စာရင်း မပြုလုပ်ကြသောကြောင့် တပ်ချဲ့ထွင်ရေးအတွက် မြေယာများကို မြေလွတ်အဖြစ် သိမ်းယူသောကြောင့် ယာမြေများမကျန်ရှိတော့ ပေ။ စိုက်ပျိုးရေးကို သရက်ချောင်းမှ နွေ၊ မိုးဆောင်း သုံးရာသီလုံးတွင် ၇၈ ဧကအတွက် လုံလောက်စွာရရှိ ပြီး တောင်ကျချောင်း ၄ ချောင်းနှင့်နီးသော လယ်ယာ၃၇ဧကမှာ ပိုမိုလုံလောက်လော်ရရှိကြပါသည်။

စပါးကို မိုးနှင့်နွေနှစ်ရာသီစလုံး စိုက်ပျိုးပြီးရွှေရင်အေးမျိုးကို လက်ရှိအချိန်တွင် အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပဲပုတ်ကို စိုက်ပျိုးကြသော်လည်း စီးပွာဖြစ်ထက် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်စိုက်ပျိုးခြင်းက ပိုမိုများပြားပါသည်။ စပါးစိုက်ဧကစုစုပေါင်းမှာ ၁၅၂.၄ ဧက (ကောက်ယူသောနှစ်-၂၀၁၅)တွင် ပျမ်းမျှတစ်ဧက ထွက်နှုန်းမှာ ၂၇.၅ တင်းဖြစ်သောကြောင့် စုစုပေါင်းမှာ ၂၆၆၇ တင်းဖြစ်ပါသည်။ နွေစပါးစိုက်ဧကမှာ ယာမြေ ၁၀၈တွင်ဖြစ်ပြီး ပျမ်းမျှထွက်နှုန်းကို ၂၇.၅ဧကအဖြစ်ဖော်ထုတ်ကြပါသည်။ အမှန်ဧကမှာ သစ်တောကြိုးပိုင်းနီးစပ်များတွင် စိုက်ပျိုးနေသောဧကများကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ရမည်ဖြစ်ကာ လယ်၊ ယာမြေအဖြစ် စာရင်းမပေါက်သောကြောင့် အတိအကျရနိုင်ရန် ခက်ခဲပါသည်။ သို့သော်အမြတ်ရရှိနိုင်မှုမှာ အလယ်အလတ်ဖြစ်ကာ သွင်းအားစုလိုအပ်ချက်မှာလည်း လတ်အဆင့်သာဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် စပါးကို အဓိကအားဖြင့် ဝမ်းစာအတွက်သာ စိုက်ပျိုးကြသည်ဆိုသဖြင့် အိမ်ထောင်စု ၉၄စုရှိရာ တစ်အိမ် ထောင်လျှင်၃၁.၃တင်းသာ တစ်နှစ်အတွက်ရရှိသည့် သဘောဖြစ်ပါသည်။

စုစုပေါင်းမှာ ၇၀ ဧကဖြစ်ပြီး ထွက် နှုန်းမှာ လယ်တစ်ဧကလျှင် ပျမ်းမျှ ၅၅တင်း နှင့် ယာတစ်ဧကပျမ်းမျှ ၁၇.၅ တင်းဖြစ်သောကြောင့် တစ် နှစ်စာပျမ်းမျှစပါးရရှိ နိုင်မှုမှာ လယ်စပါး ၃၈၅၀

တင်းနှင့် ယာစပါး ၁၇၅တင်းဖြစ်ရာ စုစုပေါင်း ၄၀၂၅ တင်းဖြစ်ပါသည်။ ဆန်အနေဖြင့် တစ်ဝက် နှုံးဖြင့်တွက်လျှင် ၂၀၁၂.၅ တင်းသာဖြစ်ရာ အိမ်ထောင်စု ၅၈၈အတွက် ဆန်ခွဲဝေမှုမှာ ၃၄.၇တင်း သာဖြစ်ပါသည်။ ပဲပုတ်စိုက်သူ များအခြားဝင်ငွေရရှိပြီး ဈေးနှုန်းနှင့်စိုက်ခင်းမှာ ယာမြေတွင်သာ အဓိကဖြစ်သဖြင့် အတိအကျပြောဆို နိုင်သူမရှိပါချေ။

ဈေးငွေကို မြန်မာလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်က ပုံစံ(၇)ရပြီးသားလယ်များကို အတိုးနှုန်း ၁.၅ ကျပ်ဖြင့် ဖလတာ ဈေးပေးပါသည်။ ဝေါလ်ဗီရှင်း ငွေတိုးဈေးပေးခြင်းရှိပြီး ၂.၅တိုးယူကာ ၉ လ တာဈေးယူနိုင်ပါသည်။ ကတ်စင်း ၁ မှ ရှမ်းလုပ်ငန်းရှင်များထံမှလည်းဈေးယူခြင်းရှိပြီး ၃ကျပ်တိုး ဖြင့် အနည်းဆုံး ဖလ ဈေးယူနိုင်ကြပါသည်။

မြေယာအကန့်အသတ်ကြောင့် မွေးမြူရေးကျဆင်းလာပြီး ဇွားမွေးမြူသူအိမ်ထောင်စု ၁၀ အိမ်တွင် ၄၈ ကောင်၊ ကျွဲမွေးမြူသူ ၂၅ အိမ်ရှိပြီး ကောင်ရေ ၄၃ကောင် နှင့် ဝက်နှင့်ကြက်ကို အိမ် အများစုက တစ်နိုင်ငံမွေးမြူကြပါသည်။ လယ်ယာအစပ်များတွင် တိရစ္ဆာန်အစာ ပေါများပြီး ဝက်၊ ကြက်များအတွက် ရွာတွင်းတွင်ပင် အစားအစာလုံလောက်စွာရရှိနိုင်ပါသည်။ အသားအတွက် ပေါ်လိုပါက ကျိုင်းတုံမြို့မဈေးသို့ အခွန်ဆောင်ပြီး အခွင့်တောင်းခံရပါသည်။ တိရစ္ဆာန်အနာ ကျမှု များသော်လည်း သက်ဆိုင်ရာဌာနဖြစ်သော တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနဖြင့် ပုံမှန် ချိတ်ဆက်မှု နည်းပါးပါသေးသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကတ်စင်း ရွာသည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအနေ ဖြင့်အဓိကတွေ့ရသည်မှာ အိမ်တိုင်းနီးပါး ပန်းဘဲလုပ်ငန်းနှင့် ဓါးအိမ်နှင့်ဓါးအိမ်အလှဆင်ခြင်းများ တွင် ပါဝင်လုပ်ကိုင်သည်ကိုတွေ့ရပါသည်။ ရှမ်းရိုးရာ ခေါက်ဆွဲခရပ်ရောင်းသည့်ဆိုင် ၂ ဆိုင်၊ ကုန်စုံဆိုင် ၂ ဆိုင်၊ ဆန်လော့မောင်း ၂ အိမ်၊ ပန်း ရံ ၂အိမ်၊ စက်ချုပ် ၄အိမ်၊ ဆန်စက်(အသေး) ၁၂ အိမ်တို့ရှိပြီး သက်ကယ်ရိတ်သူ ၂ ဦးရှိပါသည်။ ပန်းဘဲ အိမ် ၂၀၊ ယက်ကန်း ၂ အိမ်တို့ဖြစ်ကြ ပါသည်။ ကျောင်းဆရာမ ၂ ဦး၊ မူကြိုဆရာမ ၁ဦး၊ ဓမ္မဆရာ ၁ဦး ဝန်ထမ်းအဖြစ်လုပ်ကိုင် နေကြ ပါသည်။ ရန်ကုန်မှပြောင်းရွှေ့လာသည့် ဆရာဝန်တစ်ဦးက ရွာတွင်ပြင်ပ ဆေးခန်း ဖွင့်လှစ်ထား ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ကျပ်စားလုပ်ကိုင်စားသောက်သူ ၈ ဦးသာရှိပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် ဆိုးရွားသည့် ကြီးမားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုတစ်ရာကြုံတွေ့ ရဖူး ခြင်းမရှိသော်လည်း မိုးရာသီတောင်ကျ ချောင်းရေများလျှင် လယ်တွင်းရေလျှံခြင်းကို တွေ့ကြုံ ရပါသည်။ ကျေးရွာသဘာဝဘေးစီမံခန့်ခွဲမှုကော်မ တီဟူ၍ မရှိပါချေ။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

မြန်မာ့လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ ဝေါ်လ်ဗီရှင်းငွေချေးအစီအစဉ်တို့ ရှိပြီး ပုဂ္ဂလိကငွေချေး ယူရာတွင်မူ ကပ်လျက်ရှမ်းရွာဖြစ်သော မိုင်းဇင်းတွင်သာချေးယူကြပါသည်။ အခြားငွေချေးဝန် ဆောင်မှုမရှိသေးပါချေ။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

မူလတန်းကျောင်းကို ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ကားလမ်းမဘေးတွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ပထမဦးဆုံးသော ၁၀တန်းအောင်သူမှာ မမေစိန်ဖြင့်သည်ဟု အမှတ်အသားရှိပါသည်။ ကတ်ဇင်း ၁ ရွာနှင့်ပေါင်းပြီး ၁၉၇၂-၇၃ စာသင်နှစ်တွင် အလယ်တန်း ကျောင်းခွဲရရှိထားကာ ကလေးများ အားလုံးကို အနည်းဆုံးမူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးအောင် မိဘများ ကကြိုးစားထားပေးကြ ပါသည်။ ၂၀၀၂ ခုနှစ်တွင် မူကြိုကျောင်းဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၃.၀၁ဧကအ ကျယ်၊ ၁၃ခန်းတွဲ ၁၊ ၄ ခန်း တွဲ ၂၊ ၁၉၅×၁၅×၁၂-၁ ဆောင်၊ ၆၀×၁၅×၁၂ ၁ဆောင် ရှိပြီး တမံသလင်း ခင်း၊ အုတ်ကာ၊ သွပ်မိုးယူပုံနှင့် ၁၃ခန်းပင်မ နှင့် ဘေးထွက် ၄ခန်းစီ ပါ သောအဆောင် ၂ ဆောင်ဖြင့် ကျောင်းဆရာမ ၁၃ ဦး ရှိပါသည်။ ဆရာ၊ ကျောင်းသားအချို့ ၁:၁၀ ဖြစ်ပါသည်။ ရွာအနေဖြင့် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကို တက်ရောက်ရန်အခက်အခဲရှိသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ မိဘ၊ ဆရာအသင်းဖွဲ့ထားပြီး ကတ်ဇင်းရွာမှလည်းပါဝင်ကာ အခန်းကဏ္ဍအားဖြင့် ကလေးများ အတွက် လိုအပ်သော ပံ့ပိုးမှုများပြု လုပ်ပေးကြပါသည်။ ကျောင်းကလိုအပ်သောကိစ္စရပ်များနှင့် ပရိဘောဂများ ပျက်စီးယိုယွင်းပါက လိုအပ် သလိုပြုပြင်ခြင်း၊ အစားထိုးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပေးပြီး ကျောင်းအစည်းအဝေးကို တစ်တစ် ကြိမ်တက်ရောက်ကြရပါသည်။

၂၀၀၁ခုနှစ်တွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနစတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၆၈-၇၀ခုနှစ်တွင် ငှက်ဖျားရောဂါတစ်ရွာလုံးကျရောက်ခဲ့ဖူးကာ တောတောင်ထူထပ်ခဲ့ဖူးခြင်းကြောင့် မဲ့ကလောင်၊ ဝမ်းလျှောရောဂါများ ဆိုးဝါးစွာဖြစ်ပွားခဲ့ဖူးပါသည်။ ထူးခြားသည်မှာ မကြာသေးမီနှစ်များအထိ ကတ်ဇင်းသည် ကျိုင်းတုံနှင့် နီးပြီး သွားလာရလွယ်ကူသော်လည်း ကပ်လျက်ရှမ်းရွာသို့သာ အဓိထားဆက်သွယ်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဆေးဝါးကိုပင် ၂၀၀၁ခုနှစ် ကျေးလက် ကျန်းမာ ရေးဌာန ဖွင့်လှစ်သောအခါမှသာ သောက်သုံးမှု များလာသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ တီဘီ၊ ဆီးချို၊ သွေးတိုး နှင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုအ များဆုံးဖြစ်ပြီး ဆေးခွဲလူနာများအတွက် နောက်ဆက်တွဲကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေမြင့်မားသည်ဟု ဆိုကြပြီး ဝေါဗီးရှင်းမြန်မာနှင့် နှစ်ခြင်းသာ သနာတို့ပူးပေါင်းပြီး ကျန်းမာရေးဌာနဖြင့်တွဲကာ ကျေးရွာလူထုအ ကြား ကျန်းမာရေးအသိအမြင့် ပိုမိုမြင့်မားလာရေးလုပ်ဆောင်မှုများရှိပါသည်။

၁၉၉၈ခုနှစ်တွင် ဟိုကွယ်အုပ်စုမှ စမ်းရေကို ပိုက်ပေါင်း ၁၅၀၀ အသုံးပြုပြီး စတင်ရေ သွယ် ခဲ့ကြပါသည်။ တစ်အိမ်လဆင် ၅၀၀၀ ကျပ်နှုန်းထည့်ဝင်ခဲ့ကြရာ ထပ်မံပေးသွင်းငွေ ၄၀၀၀ဖြင့် စုစုပေါင်း ၉၀၀၀ ကျပ် စီ ကျသင့်ခဲ့သော ကိုယ်ထူကိုယ်ထပိုက်သွယ်စနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်လုံအိမ် သာ ၇၆အိမ်တွင် ပေါင်းသုံး သည့်အိမ် ၆အိမ်ရှိကာ၊ ကျင်းတက် ၁၀အိမ် နှင့် တောထိုင် ၂ အိမ်ရှိပါ သည်။ အမှိုက်စွန့်ပစ်မှုမှာ တစ်အိမ် ထောင်ချင်းစီသာ စီမံခန့်ခွဲကြပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာလူငယ်များသည် များသောအားဖြင့် ရိုးရာဓလေ့အရ တာဝန်ယူလေ့ရှိပြီး ပွဲတော်များတွင် အားလုံးပါဝင်ဆင်နွှဲကြပါသည်။ လားဟူရိုးရာပွဲများကို ကျိုင်းတုံ၊တာချီလိတ် နှင့် ကျေးရွာအတွင်းတွင် ကျင်းပကြပါသည်။ ဘုရားကျောင်းကို တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်းမှန်မှန်တက်ရပြီး လူငယ်ဝတ်ပြုချိန် သီးသန့်ရှိပါသည်။ လူငယ်များမှူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုနှုန်းမြင့်တက်ကာ စိုးရိမ်ဖွယ်အနေအထားသို့ ရောက်ရှိနေကြောင်း ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးကြပါသည်။ ရွာအတွင်းရှိလူငယ် အမျိုးသားဦးရေ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံမှာ ယာမဆေးပြားသုံးစွဲမှုအနည်းနှင့်အများရှိကြသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် လူငယ်၃၀ဦးခန့် မှာ ယာမဆေးပြား မသုံးရမနေနိုင်သည့်အဆင့်ထိ ရောက်ရှိနေပြီး တိရောက်သည့်အရေးယူမှုများ မလုပ်နိုင်ကြခြင်းကြောင့် ရွာအတွက်အထူးသဖြင့် ကလေးများအတွက်စိုးရိမ်ကြောင့်ကြနေကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံ - (လက်လှမ်းမှီ ရယူမှု)၊ လမ်း၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကတ်စင်း ရွာတွင်းလမ်း ၁လမ်းနှင့်ချဉ်းကပ်လမ်း၁လမ်းရှိကာ ရွာတွင်းလမ်း၏ သုံးပုံ၂ပုံသည် ကွန်ကရစ်လမ်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းလမ်း ပေ၈၀၀ သည် ကွန်ကရစ်လမ်းဖြစ်ပါသည်။ ကွန်ကရစ် ပြွန် ၉လုံး ၂လိုင်းခွဲကာ ထည့်သွင်းတည်ဆောက်ခဲ့ပြီး အချင်း ၃ပေအရှည်၄ပေရှိပါသည်။ လမ်းနှင့်ပြွန်များအားလုံးကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်က မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က တည်ဆောက်ပေးသည်ဟုမှတ်သားကြပါသည်။

ဆိုလာပြားများဖြင့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားရယူကြပြီး စုစုပေါင်း ၅၃အိမ်ရယူသုံးစွဲပါသည်။ အသေးစားရေ အားထုတ်ယူသုံးစွဲနေသည့်အိမ် ၁ အိမ်ရှိကာ ဒီဇယ်အင်ဂျင်သုံးစွဲသူ ၂၁အိမ်ရှိပါသည်။ ဒီဇယ်အင်ဂျင်ဖြင့် သုံးစွဲရာတွင် မီးအားကောင်းမွန်ပြီး ၁ ပွင်လျှင် ၁လ ၃ ထောင်ဖြင့် သုံးစွဲနေသည်မှာ ၄ နှစ်ခန့်ရှိပြီဖြစ်ပါ သည်။ ကျန်အိမ် ၂၀မှာ လျှပ်စစ်မီးမသုံးစွဲနိုင်သေးပါချေ။

တယ်လီဖုန်း ၁၁၆လုံးရှိသဖြင့် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုတိုင်း သုံးစွဲသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အင်တာနက်ကို လူငယ်များက အများစုသုံးစွဲကြပါသည်။ စလောင်း ၇ အိမ်၊ တီဗီ ၅၆အိမ် နှင့် ရေဒီယို ၁၈အိမ်ဖော်ပြကာ သတင်းအချက်အလက်ကို ရယူကြသည်ဟုဆိုပါသည်။ ဝေါ်လ်ဗီးရှင်းနှင့် တွဲဖက်ပြီး ဓမ္မဆရာများက စိုက် ပျိုးရေးပညာပေး၊ ကျန်းမာရေးပညာပေး အစီအစဉ်များမှလည်း အသိပညာများရရှိကြပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကတ်စင်း ရွာသည် သာမန်အားဖြင့် ပဋိပက္ခမရှိပဲ ငြိမ်းချမ်းပါသည်။ ကျိုင်းတုံနှင့်နီးကပ်ပြီး အချိန်မရွေး ရဲစခန်းများကို လက်လှမ်းမီပါသည်။ မူးယစ်မှု ကြောင့် ရွာမှထွက်ပြေးရသူ တစ်ဦးရှိပြီး လူမှုစီးပွား မတည်ငြိမ်မှုအချို့ရှိပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေများ၊ အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအတွက် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်များ တိုးတက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မှုနှင့် တက်ကြွစွာပူးပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ဦးစီးဆောင်ရွက်နိုင်မှုတို့မှာ

အဓိကအချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအဓိကအချက်ကို ဖော်ဆောင် နိုင်မည့်နည်းလမ်း သို့မဟုတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာရှိထားရန် အရေးကြီးပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ၊ ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲနှင့် စိန်ခေါ်ချက်များ၊ နောင်လိုလား အပ်သည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု၊ ယင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို မည်သို့မည်ပုံ ဖော်ဆောင်မည် စသည့်တို့ သည်ပင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာအတွင်း ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ပါဝင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကတ်ဇင်း ရွာသည် ကျိုင်းတုံမြို့မှ ၇ မိုင်ခန့်အကွာ ကျိုင်းတုံ-တာချီလိတ် လမ်းပေါ်တွင်ရှိပြီး မြို့နှင့်တစ် ဆက်တည်းလိုဖြစ်ကာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပါသည်။ လမ်းပန်းဆက် သွယ်ရေးနှင့် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးများ ကောင်းမွန်ခေတ်မှီပြီး အများစုသုံးစွဲနိုင်ကြပါသည်။ ကတ်ဇင်း ၂ ရွာသည် ရွာဝိုင်းပုံဖြစ်နေပြီး အားသာချက်မှာ ကျေးရွာတစ်ခုလုံးသည် သစ်တောဧရိယာ အတွင်းသို့ ကျရောက်နေပြီး ရွာပိုင်သစ်တောဧက ၄၀ ကျော်နီးပါးကို ထိန်းသိမ်းထားနိုင်ခဲ့ပြန်ပါ သည်။ အင်ကြင်း၊ ရင့်ကူ၊ ကျွန်း အပင်၃၀၀ ပြန့်စိုက်၊ မန်ကျည်းပင်ပေါများ၊ သက်ကယ်၊ မြက်၊ ကောက်ရိုးများရနိုင်ပါသည်။ ကပ်လျက်ဖြစ်သော မိုင်းဇင်းရွာ အလယ်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ထားကြ ပြီး ၁၀ တန်းကို ကျိုင်းတုံမြို့ပေါ်နှင့် တောင်ကြီးမြို့များသို့ မိမိတို့နီးစပ်ရာထားကြပါသည်။ မြို့နှင့် ဆက်စပ်မှု ကျယ်ပြန့်လာသည်နှင့်အမျှ အခြေခံပညာကို ပိုမိုအလေးပေးသင်ယူလိုလာကြပြီး အားသာ ချက်မှာ မူကြိုကျောင်းလေး တစ်ခုအားကောင်းစွာလည် ပါတ်နေခြင်းနှင့် မြန်မာစကားနားလည် ဆက်သွယ်နိုင်မှုများခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရွာအတွင်း ပုဂ္ဂလိက ဆေးခန်းတစ်ခုကို ရန်ကုန်မှ လာသော ဆရာဝန်တစ်ဦးက ဖွင့်လှစ်ထားခြင်းကြောင့် လက်လှမ်းမီရ ယူနိုင်မှု အခွင့်အလမ်းကောင်းပါသည်။ ကျိုင်းတုံနှင့်မဝေးသည့် အပြင် လမ်းပန်းကောင်းမွန်ခြင်းကြောင့် အချိန်မရွေး ဆက်သွယ်သွားလာ နိုင်ပါသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကတ်ဇင်း ၂ ရွာသည် တစ်ရွာလုံးသစ်တောဧရိယာအ တွင်းသို့ကျရောက်နေခြင်းကြောင့် လယ်၊ ယာမြေများ ထပ်မံချွေ့ထွင်ရန်မဖြစ်နိုင်တော့ချေ။ ကျေးရွာပိုင်သစ် တော ဧက၄၀ခန့်မှာလည်း ထိန်းသိမ်းထားရန်လိုအပ်ပြီး လူဦးရေတိုးပွားလာပါက ထပ်မံချွေ့ထွင်ရန်အတွက် လိုအပ်မှုများပါ သည်။ ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် နှစ်စဉ်မိုးရာသီတွင် ချောင်းနားနီးလယ်များ သီးနှံပျက်စီးခြင်းကို ကြုံရပြီး တစ်ဦးချင်း တုံ့ပြန်နေရပြီး ကျေးရွာအလိုက်အရေးပေါ်အခြေအနေ တုံ့ပြန်မှုအစီအစဉ်မရှိ သေးပါ။ ကတ်ဇင်း ၁ ရွာနှင့် လူမျိုးစုချင်းချိတ်ဆက်မှုကို သာ အားထားလေ့ရှိပြီး ဝေါလံဗီးရှင်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနတို့သည် အသစ်ဖြစ်ပေါ်သော ချိတ်ဆက်မှုများဖြစ်ကာ ယေဘု ယျအားဖြင့် စနစ်ကျ သောလက်လှမ်းမီမှုမျိုးလိုအပ်ပါသည်။ ကျိုင်းတုံနှင့်နီးပြီး ကျိုင်းတုံမြို့မှ သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြင့် ပုံမှန်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းနေသေးခြင်းဖြစ်သည်။ ပန်းဘဲလုပ်ငန်းကိုရွာ သုံး ပုံနှစ်ပုံခန့်ကလုပ်ကိုင်ပြီး လားဟူရီးရာအထည်ရက်လုပ်ငန်းကိုအိမ်ခြေအနည်းငယ်ကသာလုပ်

ကိုင်ကြပြီး ငွေကြေးအရင်းအနှီးနှင့် ဈေးကွက်အခြေအနေကို နားမလည်ခြင်းစသည်တို့ ကြောင့်ဈေးကွက်သို့တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ရန် မရဲပုံပဲ ဖြစ်နေပါသည်။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင် နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထု ပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့် အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ယင်းပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေးအကောင်အထည် ဖော်ရမည့် နည်းဗျူဟာများကို ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ထားခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်များကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်းရိုးရှင်းစွာချမှတ်ထားပါသည်။

- (၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုကိုပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာပြီးတာဝန်ခံယူမှုရှိစေရန်စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း
- (၂) စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးနည်းပညာများရရှိစေရေး သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြင့် ပိုမိုပေါင်းစပ်လုပ် ဆောင်ခြင်းဖြင့် သီးနှံသားငါးထုတ်လုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန်
- (၃) ပန်းဘဲနှင့်အထည်ရက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို တိုက်ရိုက်ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်မှုကို ပိုမို လက်လှမ်း မီစေရေးဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေပိုမိုရရှိလာနိုင်စေရန်
- (၄) ကလေးများပညာရေးကို ပိုမိုလုံခြုံစိတ်ချစွာ သင်ကြားရယူနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကိုကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်း ကဏ္ဍအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ဖွဲ့စည်းထား ရှိပြီးဖြစ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီ တို့က သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍအလိုက် ချိတ်ဆက်ကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကော်မတီအနေဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများဖြင့် တွဲဖက်ကာသင့်လျော်သည့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများပူးပေါင်းပါဝင် နိုင်မည့်အချိန်များကို ဖော်ထုတ်သတ်မှတ်ကာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း များကိုရေးဆွဲခြင်း၊ ကြီးကြပ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း၊ ကျေးရွာလူထုသို့စီမံကိန်းအကောင် အထည်ဖော်မှုအခြေ

အနေများကို စာရင်းဇယားနှင့်တကွတင်ပြခြင်း၊ အမေးအဖြေပြုခြင်းများဖြင့် ဆက်လက်တိုးတက် လုပ်ကိုင်မည်ဖြစ်သည်။

သက်ဆိုင်ရာ ဦးစားပေးကဏ္ဍများဖြစ်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍ၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ အ သက်မွေးဝမ်းကြောင်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍ၊ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ၊ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ၊ ပညာရေးကဏ္ဍ၊ လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အမျိုးသမီးကဏ္ဍစသည်တို့ကို အမှန်တကယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် လာစေရေးအတွက် နည်းပညာများရရှိလက်လှမ်းမီရန်နှင့် အထောက်အပံ့များရရှိစေရန် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများ၏ ချိတ်ဆက်ပံ့ပိုးပေးမှုများအလွန်လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန နကျိုင်းတုံမြို့နယ်ဌာနများ၊ အထက်ခရိုင်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း၊ ပြည်ထောင်စု အဆင့်မှဝါဒများ ဖြင့်ချိတ်ဆက်မိမိ ဟန်ချက် ညီညီအကောင်ထည်ဖော်နိုင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကတ်စင်းရွာကို နှစ်ခြင်းသာသနာနှင့် ရိုမန်ကတ်သလစ်သာသနာများ ရှေ့နောက်ဆင့် ဝင်ရောက်ပြီး အသင်းတော်များထူထောင်ကာ ကျေးရွာသူ၊ သားများကို အသင်းတော်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ် စေခဲ့ပြီး ယင်းအဖွဲ့ ၂ ဖွဲ့သည် ရွာအတွင်း အကြီးမားဆုံးသောအဖွဲ့များဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် လူငယ် အဖွဲ့၊ ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့၊ အုပ်ချုပ် ရေးအဖွဲ့တို့သည် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရေး အတွက် ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့များဖြစ်ကြပါသည်။ နှစ်ခြင်းသာသနာနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး ဝေါ်ဗီရှင်း မြန်မာ (World Vision Myanmar International) က ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အချို့လုပ်ဆောင်ထားပါသည်။ ယင်းတို့တွင် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးခြင်း၊ မိခင်ကလေးစောင့် ရှောက်ရေးနှင့် အမျိုးသမီးများကို ချေးငွေချထားပေးခြင်းတို့ပါဝင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွေးအမြင်နှင့်အတွေ့အကြုံကို ခရစ်ယာန်သာသနာအား အခြေပြုပြီး ရရှိထားပါသည်။ သို့သော် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေရေး အထူးသဖြင့် ရှမ်းဗုဒ္ဓဘာသာများနှင့်အခြား အခါ -ဗမာ၊ အခါ-လားဟူ စသည် လူနည်းစုများအားလုံးအကျုံးဝင်နိုင်လာစေရေးအတွက် အသစ်ဖွဲ့စည်း ထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အတူလက်တွဲပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကိစ္စရပ်များတွင် ပိုမိုကိုယ်စားပြုပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်များကို လည်းပိုမို လေ့လာသင်ယူပြီးပွင့်လင်းမြင်သာတာဝန်ခံယူမှုရှိစေရန် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကတ်စင်းရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွက် လတ်တလောစိန်ခေါ်ချက်ထက် ရေရှည်ဖြစ်လာမည့် မြေယာအကန့်အသတ်ရှိခြင်းကကျေးရွာကို သက်ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုပေးမည့်ဌာနများဖြင့် ချိတ် ဆက်နိုင်ရန်လိုအပ်ကြောင်းပြဆိုနေပါသည်။ မွေးမြူရေးကဏ္ဍတွင်လည်း အလားတူချိတ်ဆက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် အကျိုးသက်ဆိုင်သူ များဖြင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ တင်ပြအကူအညီတောင်းခံခြင်းများ ပြုလုပ် မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာစတင်တည်ထောင်စဉ်မှစ၍ ယနေ့အထိစွဲစွဲမြဲမြဲ မိရိုးဖလာလုပ်ကိုင်လာသော ပန်းဘဲ လုပ်ငန်းသည် ယခုအခါ ကျိုင်းတုံမြို့ပေါ်မှ သူဌေးတစ်ယောက်၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် လုပ်ငန်းများ ပိုမိုရရှိလာပါသည်။ သို့သော် ယင်းကိုပိုမိုတိုးတက်ပြီး ဈေးကွက်နှင့်တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်မှုရရှိစေခြင်း၊

ဒီခိုင်းနှင့်နည်းပညာ ဆန်းသစ်စေခြင်း၊ သွင်းအားစု(ဥပမာ သံ) လိုအပ်ချက်များကို ဈေးကွက် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ပြီး ဈေးနှုန်း သက်သာစွာ ရရှိစေရန်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအားဖြင့် ရှိပြီးဈေး ကွက်ကို ပိုမိုခိုင်မာတောင့်တင်းစေပြီး အကျိုးအမြတ်ခံစားမှုကိုလည်း ပိုမိုထိရောက်စွာခွဲဝေနိုင် မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်ကို အချိန်နှင့်တပြေးညီ သိရှိဖြည့်ဆည်းနိုင်ရေးကို လည်း ကျေးရွာအနေဖြင့် သင်ယူရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကလေးငယ်များ ပိုမိုလုံခြုံစိတ်ချစွာ ပညာသင်ကြားနိုင်ရေး၊ အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလက်လှမ်းမီရရှိနိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာများ၊ ဆရာ၊ ဆရာမများနှင့်ဌာနများဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာလမ်း၊တံတား၊ရေ၊မီး စသည်အခြေခံအဆောက်အအုံများပိုမိုတိုးတက်လာနိုင်စေရေး အတွက် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီတို့ ပူးပေါင်းပြီး ကျေးလက်ဒေသတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျိုင်းတုံစည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့တို့အပြင် ကျိုင်းတုံဖွံ့ဖြိုးရေး နှင့်အထောက်အကူပြုအဖွဲ့တို့ကဲ့သို့သော အကူအညီပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့အစည်းများ လူပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ပူးပေါင်းပြီး တစ်ဆင့်ချင်းရွာ၏တတ်နိုင်အားဖြင့် ချိန်ထိုးညှိနှိုင်းကာသက်ဆိုင်ရာ ဘတ်ဂျက်နှစ်အလိုက်ဌာနများသို့ တင်ပြဆောင်ရွက်ပြီးဘတ်ဂျက်ရရှိပါက အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့်ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြုဖော်ထုတ် ပေးနိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါ ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက် ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးရေး၊ သစ်တော၊ လယ်ယာပြေစီမံခန့်ခွဲရေးစာရင်းအင်းနှင့်ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနများ

ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေနှင့်ရေကို ပိုမိုထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲအသုံးပြုနိုင်ပြီး တွက်နှုန်းတိုးကာ အမှန်တကယ် စိုက်ပျိုးသူ လယ်သမားများ အကောင်းဆုံးအကျိုးတရားရရှိရေးတို့ကို ဦးတည်ပြီးသက်ဆိုင် ရာဌာနများဖြစ်သော စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊ လယ်ယာပြေစီမံခန့်ခွဲ ရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ ဆည် မြောင်းဦးစီးဌာနတို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်ကာ စိုက်ပျိုးရေး ခေတ်မီနည်းပညာများရရှိနိုင်ရေး (သဘာဝ မြေဩဇာသုံးစွဲသော) ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းမှတွက်သော သီးနှံများကို ဈေးကွက် ရရှိနိုင်ရေးအတွက် ကျိုင်းတုံစည်ပင်သာယာ၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးတို့ကဲ့သို့သော ဌာနများဖြင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး၊ လားဟူရီးရာစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့နှင့် အခြားအရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့ အစည်းများ- အခါရိုးရာဓလေ့များထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ယင်းသို့တိန်းသိမ်းခြင်းနှင့်အတူ တစ်ဖက်တစ် လမ်းမှလည်း ဝင်ငွေရရှိနိုင်ရေးအတွက် ရိုးရာအထည်များကို ခေတ်မှီဈေးကွက်အဆင့်အတန်းဝင်အောင် ဆန်းသစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျိုင်းတုံမြို့၏ ရှိပြီးဖြစ်သော ခရီးသွားကဏ္ဍတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို မထိခိုက်စေသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းများထွန်းကားလာရေးများတွင် ပိုမိုပေါင်းစပ် လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ငွေကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ဝေါ်ဗီရှင်းမြန်မာက မျိုးစေ့ချပေးခဲ့သော အမျိုးသမီးငွေစုငွေချေးအဖွဲ့သည် ကတ်ဇင်းရွာ၏ ကျေးရွာအခြေပြု အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ယင်းကိုအခြေခံကာ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများဦးဆောင်သည့် တစ်နိုင်ငံငွေစုလုပ်ငန်းများကို လားဟူရီးရာအထည်ဒီဇိုင်းဆန်းသစ် ရက်လုပ်ခြင်း၊ ဈေးကွက်ရှာခြင်းများအတွက် ပိုမိုတိုးတက်လုပ် ဆောင်နိုင်စေသင့်ပါသည်။ မြစ်မီးရောင်ချေးငွေကဲ့သို့သော ကျေးရွာအစီအစဉ်ဖြင့် အဓိကစီမံခန့်ခွဲသော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအစီအစဉ်မျိုးဖြင့် စနစ်တကျချိတ်ဆက်နိုင်အောင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို မြှင့်တင်တည်ဆောက်ပေးသင့်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဌာနတို့က ပူးပေါင်းဦးဆောင်ပြီးထိုကဲ့သို့အဖွဲ့ငယ်များ စုစည်းပြင်ဆင်နိုင်အောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်းအားဖြင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသော ဘဏ်လုပ်ငန်းစသည်တို့ဖြင့် ချိတ်ဆက်နိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန နှင့် အခြားကူညီထောက်ပံ့ပေးနိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်များပွင့်လင်းလာသည်နှင့်အမျှ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထုလိုအပ်ချက်ကို ပိုမိုဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် စွမ်းဆောင်ရည်များတည်ဆောက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

ဦးစီးဌာနနှင့် အခြားကူညီထောက်ပံ့ပေးနိုင်သောအဖွဲ့အစည်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ကာ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုပွင့်လင်ပြင်သာစွာနှင့် တာဝန်ခံယူမှုရှိစွာ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

(င) အလက်အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

အသေးစားစက်မှုလုပ်ငန်းများကို ဒေသတွင်းလိုအပ်သော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများဖြင့် ချိတ်ဆက် ကာ ထောက်ပံ့ပေးပါက လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင်မူ ကျေးရွာအနေ ဖြင့် ယင်းအထောက်အပံ့များကို လက်လှမ်းမီနိုင်ခြင်းမရှိသေးပါချေ။ အမျိုးသမီးအနည်းငယ်ကမူ စက်ချုပ်လုပ်ငန်းကို စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိကြပြီး အခြားသီးနှံထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆက်စပ်သောတစ်နိုင် စက်မှုလုပ်ငန်းများ ဥပမာ- ပြောင်းနှင့် အာလူးကို အသင့်စားသုံးနိုင်သော ထုတ်ကုန်တစ်မျိုးမျိုးအဖြစ် ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်ခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကတန်ဖိုးပြောင်းလဲမှုကိုဖော်ဆောင်ပေး နိုင်သည်ဖြစ်သောကြောင့် ဒေသလူမှုစီးပွားဈေးကွက်တစ်ခုပေါ်တွန်း လာစေနိုင်ပါသည်။

ယင်းကို မူဝါဒအထောက်အပံ့အဖြစ် သက်ဆိုင်ရာအထက်အဆင့်များက ချိတ်ဆက်ကူညီနိုင်ရန်အရေးကြီးပါသည်။ အသေးစားဈေးငွေလုပ်ငန်းကိုဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကဖော်ထုတ် သောစိန်ခေါ်ချက်မှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းရှားပါးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမရှိပဲ မည်သည့်အစီအစဉ်ဖြင့် ငွေဈေးသည်ဖြစ်စေ အလုပ်မလုပ်နိုင်ခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေမရတော့ပဲ ပြန်မဆပ်နိုင်လျှင်တိုးရင်းပေါင်းဆင့်ကာ အခြေအနေပိုမိုဆိုးရွားသွားစေနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ဈေးငွေအစီအစဉ်များကို အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းဖန်တီးခြင်းဖြင့် ချိတ်ဆက်အကောင်အထည်ဖော်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်း ဖန်တီးခြင်းသည် ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန်လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှု အသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာ များအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ် ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာ လူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်းငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာ

ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာ ဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာ အတွင်း ထပ်တိုး စီမံချက်များအား ထည့်ဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက်ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှု ဆိုင်ရာရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူ စေသည်။ ဒေသတွင်းဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေး ပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ် ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင်များစွာ အထောက်အ ကူပြုပါသည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံကိန်းများကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါသည်။ Economic classification သည် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ် ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက်လိုအပ်ပါသည်။

ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံကိန်းသည်၊ စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည် ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံကိန်းဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ပေါ်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- (၁) ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (Capital Investment) ဥပမာ-ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်း များနှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- (၂) စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး (Capacity Building) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့် အသုံးစရိတ်၊
- (၃) အထွေထွေ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု (ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ပေါင်းစပ်လျက်)၊
- (၄) အရေးပေါ် အထောက်အပံ့ နှင့် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီများ

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ် အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကတိဝင်း ကျေးရွာကျိုင်းတုံမြို့နယ်၏ ဦးစားပေးစီမံချက်အခြေပြဇယား

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း	စီမံချက်	စုစုပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ				
စီမံနေထိုင်မှုကဏ္ဍ				
ခွမ်းဆောင်ရည်ဖွံ့ဖြိုး	စီမံအုပ်ချုပ်မှုသင်တန်း	၅	၆	ကျေးရွာအတွင်း စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍအတွက် အားနည်းချက်များဖော်ထုတ်ရာတွင် အဓိအကအဖြစ် ကျေးရွာကသိရှိနားလည်ပြီးဖြစ်သည်ဟု ယူဆပြီးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ခြင်းကို ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန်ရည်ရွယ်ပြီး ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှစတင်ကာ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကိစ္စရပ်များတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပြီး သင်ယူလေ့ကျင့်မည့် လုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်ပါသည်။
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ				
နည်းပညာ-	စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း-ခရုနှိမ်နှင်းရေး	၄	၇	ခရုဖျက်ခြင်းကို ကြိုတွေ့ရမှုများပြီး နှိမ်နှင်းနည်းပေါင်းစုံခွဲကာ စိုက်ပျိုးရေးဌာနဖြင့်မှ ချိတ်ဆက်မှုနည်းပေါင်းကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ၂၀၁၆ခုနှစ်မှစတင်ကာ လယ်သမားများနှင့်ဌာနတို့အကြား ချိတ်ဆက်မှု စတင်လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖျက်ပိုးများနှိမ်နှင်းခြင်းနှင့် အလားတူပညာရပ်များကို ရရှိပြန်မှားနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက လယ်၊ ယာသမားများနှင့်ပူး ပေါင်းပြီး ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးဖြင့် ပေါင်းစပ်ကာသက်ဆိုင်ရာဌာနသို့ အကူအညီတောင်းပြီးသင်တန်းများတက်ရောက်ခြင်း သို့မဟုတ် နည်းပညာအထောက်အကူပြု ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း စသည့်တို့ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။
မွေးမြူရေးကဏ္ဍ				
နည်းပညာ	မွေးမြူရေးသင်တန်း	၈	၃	သစ်တောများအတွင်း စားကျက်မြေများရှိသေးခြင်း နှင့် လယ်နားချိန်လုပ်ကိုင်လိုသူများကာ ကျွဲ၊ နွားရောင်းဝယ်သည့် လမ်းကြောင်းနှင့်နီးစပ်ခြင်းတို့ကြောင့်လုပ်ကိုင်လိုကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပက်ကို ပွဲတော်များတွင်အသုံးများပြီး နွားအချင်းချင်း ကြားတွင်

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	စီမံချက်	စုစုပေါင်း အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
			ပင် လုံလောက်သောဈေးကွက်ရရှိနိုင်သည့်အခြေအနေ ဖြစ်သောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ကာ ဓနစ်တကျ ဖွေးဖြူပြီး အရင်းအနှီးရယူလိုသောရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လုပ်ဆောင်မည့်လုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၆မှ ၂၀၁၈ အတွင်းအကောင်ထည်ဖော်ရန်လျာထားပြီး စိတ်ဝင်စားသူအိမ် ထောင်ရများဖြင့် ဦးစွာအကောင်ထည်ဖော်မည်ဖြစ်ပါသည်။
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများကဏ္ဍ ချေးငွေ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနှင့်	၈ ၃	ပန်းဘဲလုပ်ငန်းသည် ဓရီးသွားလုပ်ငန်းဖြင့် တစ်ဆင့်ဆက်စပ်ကာအနည်းငယ်တွင် ကျယ်လာသောအနေအထားဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိတွင် ကျိုင်းတုံမှလုပ်ငန်းရှင်က အရင်းနှံလိုအပ်သောပစ္စည်းများထောက်ပံ့ကာ ဓါးတစ်မျိုးတည်းကိုသာ ထုတ်လုပ်ပြီး ပြန်လည်ဝယ်ယူပေးပါသည်။ ဓါးအိမ်ကိုလားဟူရိုးရာပုံစံဖြင့် လက်မှုထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်ကာ အိမ်တိုင်းခိုးပါးလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဈေးကွက်ပိုမိုချဲ့ထွင်နိုင်ရန်အလားအလာ များသောကြောင့် အရင်းအနှီးရရှိစေရန်အတွက် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဈေးငွေတစ်ခု မတည်လည်ပါတ်နိုင်ရန်ရည်ရွယ်သည့်လုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ကာ အရင်းအနှီးလိုသည့် ပန်းဘဲအိမ်ထောင်ရများနှင့်ပူးပေါင်းပြီး သမ(သို့)မြစ်မ်းရောင် လှည့်ပါတ်ရုံငွေကုသိုသောဈေးငွေလေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများကို ဂွာမွေချိတ်ဆက်လို သောလုပ်ငန်းရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၆ခုနှစ်မှစတင်ကာ လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ဈေးငွေ		စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဖွေးမြူရေးတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်ရေးရည်ရွယ်ပြီး ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှ ၂၀၁၆ခုနှစ်တွင် တောင်ကာ လုပ်ကိုင်လိုသည့် အိမ်ထောင်ရများအကြားညှိနှိုင်းပြီး ဈေးငွေလေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများလွှာများကို ချိတ်ဆက်ပြီး လုပ်ဆောင်မည့်

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	စီမံချက်	စုစုပေါင်း အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
အဆောက်အအုံ	အထက်တန်းကျောင်းရရှိရန်လျှောက်ထားခြင်း	၇	လုပ်ငန်းရပ်စဲဖြစ်ပါသည်။ ကပ်လျက်မိုင်းစင်းရွာအလယ်တန်းကျောင်းခွဲသို့ တက်ရောက်နေကြပြီး ကျောင်းသားအင်းအားတိုးတက်နေခြင်းကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ ရွာများနှင့်မိတ်ဆက်ရာအသင်း၊ ကျောင်းကော်မတီတို့ ပူးပေါင်းကာ ၂၀၁၆ ဇန်နဝါရီတွင် အထက်တန်းကျောင်းရရှိနိုင်ရေး ပြုစုပေးသည့်အခါမှစ၍ ဌာန၏ခံချိန်ခံညွှန်းများနှင့်ညီညွတ်ပါက လျှောက်ထားမည့်အစီအစဉ်ဖြစ်ပါသည်။
အခြေခံအဆောက်အအုံကဏ္ဍ	လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းခြင်း	၁၀	ရွာမှ ၃ မိုင်ခန့်ဝေးသော ယမ်လူလမ်းခွဲထိ လျှပ်စစ်မီးရရှိပြီးဖြစ်သောကြောင့် ယင်းမှဆက်ပြီး သွယ်တန်းနိုင်ရေးအတွက် လျာထားမျှော်မှန်းသော စီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၅ ဒီဇင်ဘာအတွင်း ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီတို့က ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော်မတီတစ်ရပ်ဖွဲ့ကာ ဦးစီးလုပ်ကိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မြေနေရာရာဇဝဏ်ရေးသားဆိုင်ရာဌာနဖြစ် သော အီးပီစီသို့ချိတ်ဆက်နိုင်ရေးနှင့် ကုန်ကျစရိတ်များ အပြင် လိုအပ်သောပစ္စည်းများစုဆောင်းရေးတို့ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ လမှ စတင်ကာ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဆင့်လျှင် ၆ သိန်းခန့်ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်ရမည် ခန့်မှန်းကုန်ကျငွေ သိန်း ၂၅၀၀ ကျော်ခန့်ရှိသော ယင်းစီမံကိန်းကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေး နှင့် မီးလင်းရေးကော်မတီတို့က ဦးဆောင်ကာကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အီးပီစီတို့ချိတ် ဆက်ကာ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
ဆည်မြောင်း	ရေသွင်းမြောင်းတိုးချဲ့နိုင်ရေးတင်ပြခြင်း	၃	ကျောင်းများမှ လယ်အတွင်းသို့ စိုက်ပျိုးရေးပို့ချနိုင်ရေး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ကာ သက်ဆိုင်သော လယ်၊ ယာ သမားများနှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းကာ ၂၀၁၆ မတ်လမှ စတင်ကာ ဆည်မြောင်းဌာနသို့ တင်ပြခြင်းကို လုပ်ဆောင်မည့် စီမံချက်

ကဏ္ဍ/လုပ်ငန်း ကဏ္ဍခွဲ/လုပ်ငန်းခွဲ	စီမံချက်	စုစုပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက်ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
လမ်း	ရွာလမ်းမကွန်ကရစ်လမ်းဆက်စင်း ခြင်း	၆	၅	လုပ်ငန်းရပ်ငြိမ်ပါသည်။ လက်ရှိရွယ်လယ်စည်းစေးခန်းမထိ ကွန်ကရစ်လမ်းကို ၂၀၁၂- ၁၄ အကြားတွင် မြို့နယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအကောင်အထည်ဖော် ရေးအဖွဲ့ဖြင့် ချိတ်ဆက်ရန်ဖူးသည့် သာဓကကောင်းကို အခြေ ပြပြီး ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးဖွဲ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့်ရွာ သားအား လုံး ပူးပေါင်းပါဝင်ကြမည့်စီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ စည်းရုံးဆွေး နွေးခြင်းကို ၂၀၁၅ ခုဝင်ဘာမှစတင်လုပ်ဆောင်ပြီး ခန့်မှန်းကုန် ကျ စရိတ် သိန်း၇၀၀ ကျော်ကုန်ကျမည့် ယင်းစီမံ ကိန်းကို ၂၀၁၆ မတ်လမှစတင်နိုင်ရန်လျာထားပြီး ၂၀၂၀ ဒီဇင် ဘာအထိ လျာထားဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံကိန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များကို အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်း ကာလအပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား (၄၆) စီမံကိန်းကာလ

စဉ်	စီမံကိန်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ကာလ						မှတ်ချက်
			၂၀၁၅	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	
၁	လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ရေးစီမံချက်	၁/၁၀	✓	✓	✓				ကျေးလက်ဦးစီး
၂	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု လျော့ကျပျောက်ရေးစီမံချက်	၂/၉	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
၃	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းနှင့်ချေးငွေ(စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးချေးငွေ)	၃/၈		✓	✓	✓			ကျေးလက်ဦးစီး
၄	အထက်တန်းကျောင်းလျှောက်ထားခြင်း	၄/၇		✓					
၅	ရွာလမ်းမကွန်ကရစ်လမ်းဆက်လက်ခင်းခြင်း	၅/၆		✓	✓	✓	✓	✓	ကျေးလက်ဦးစီး
၆	စီမံအုပ်ချုပ်မှုသင်တန်း	၆/၅			✓	✓	✓	✓	
၇	စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း(ခရုနှိမ်နှင်းရေး)	၇/၄		✓	✓	✓			
၈	ရေသွင်းမြောင်းတိုးချဲ့နိုင်ရေးတင်ပြခြင်း	၈/၃		✓	✓	✓			ကျေးလက်ဦးစီး

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရွေးချယ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက် မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ် ဖော်ပြ ထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံကိန်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံ နှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံ အဆောက်အအုံကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သော စီမံကိန်းများကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရ ဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလ အတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံကိန်းအလိုက် ဘတ်ဂျက် ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ(indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက် ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း သို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများ ကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရံပုံငွေ (ကျပ်)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိန်	အထွေထွေရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	လူသားခွင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
၁	လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ရေးစီမံချက်					
၂	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု လျော့ကျပျောက်ရေးစီမံချက်					
၃	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းသင်တန်းနှင့် ချေးငွေ(စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးချေး ငွေ)					
၄	အထက်တန်းကျောင်းလျှောက်ထားခြင်း					
၅	ရွာလမ်းမကွန်ကရစ်လမ်းဆက်					

၁။ ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

၁.၁။ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်

ဇယား (၁) ကတ်စင်း (၂) ကျေးရွာ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရစွဲကြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၅	၁၀	၁၅	၂.၅၂%	မိမိအရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်	၃၀	၁၉	၄၉	၈.၂၃%	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်	၂၄	၂၀	၄၄	၇.၃၉%	မူလတန်းကျောင်းနေအရွယ်
၉ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်	၃၆	၃၄	၇၀	၁၁.၇၆%	အလယ်တန်းကျောင်းနေအရွယ်
၁၄ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၁၉၅	၂၀၁	၃၉၆	၆၆.၅၅%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ်နှင့်အထက်	၁၀	၁၁	၂၁	၃.၅၂%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	၃၀၀	၂၉၅	၅၉၅	၁၀၀%	

ရည်ညွှန်း:- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ကတ်စင်း(၂)ရွာသည် မိုင်းစင်းကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းတွင်ရှိပြီး ကျိုင်းတုံမှ ၇ မိုင်ခန့်အကွာ ကျိုင်းတုံ-တောင်ကြီးကားလမ်းဘေးမှ ၁ မာလုံခန့်သာအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်ရသော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း လူဦးရေစုစုပေါင်း ၅၉၅ ဦးရှိပြီး အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၉၄ အိမ်ဖြစ်သဖြင့် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၆.၃ ဦးနှုန်းနေထိုင်ပြီး နိုင်ငံ၏ စံနှုန်းထက်ပိုမိုပါသည်။ ကျား၊ မဦးရေတွင် ကျားက ၅ ဦးသာစုစုပေါင်းတွင်ပိုပြီး ၉ နှစ်မှ ၁၄ နှစ်တွင် ၂ ဦး ၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်တွင် ၄ ဦးနှင့် ၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်တွင် ၁၁ ဦးထိ ပိုပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ၁ နှစ်အောက်တွင် ၅ ဦး၊ ၁၄ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်တွင် ၆ ဦးနှင့် ၆၀ နှစ်အထက်တွင် ၁ ဦးတို့ အသီးသီး ပိုကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျား၊ မကွာခြားချက်မကြီးမားချေ။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ် ထောင်စု ပေါင်း (၁၂) စုရှိပါသည်။ ယင်းတို့အနက် ၂ ဦးသာ ကျပမ်းမိသားစုဖြစ်ပြီး အများစုမှာလယ်ပိုင် ဖြစ်ကာတစ်ဦးမှာ ပန်းဘဲသီးသန့်လုပ်ကိုင်သည့်မိသားစုဖြစ်ကာ အခြားတစ်ဦးမှာ ကျောင်းအုပ် အမျိုး သမီးဖြစ်ပါသည်။ လားဟူ၇၃အိမ်၊ အာခါလူမျိုး၁၇အိမ်၊ လားဟူ-ဗမာ ၃အိမ်၊ အာခါ-လားဟူ ၁အိမ်တို့အသီးသီးနေထိုင်ကြပြီး နှစ်ခြင်း၊ရိုမန်ကတ်သလစ်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာများကိုးကွယ်ကြပါသည်။

၁.၂။ လုပ်သားအင်အား

ဇယား (၂) ကတ်စင်း(၂)ရွာ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်း	အဓိကအလုပ် အကိုင်(အိမ်ထောင်စု)	%	အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်း (လူဦးရေ)	မှတ်ချက်
၁	မိုက်ပျိုးရေး(သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင် အလုပ်	၆၇	၇၁.၂၇	ဆန်စက် ၁၂ စက်၊ချုပ် ၁ ပန်းဘဲ၁၄ ဆစ်လော့၁ ယက်ကန်း၁ ယက်ကန်းနှင့်	လယ်ပိုင်လယ်သမား ၃၄ဦး၊ လယ်ပိုင်(ဆန် စက်၁၂၊စက်ချုပ်၁၊ ပန်းဘဲ၄၊ယက်ကန်း ၃နှင့် ပန်းဘဲ၁၊ဆစ် လော့တက်၁၊ယက်

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ပွဲမြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အဓကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်း အလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

သေသက်ပါးပစ္စည်း/ပစ္စည်း/ပစ္စည်းများ/မိတ်ကြား အသံပေးတင်ပြနိုင်သော အစွင့်အလမ်း မန်ဇာနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ မိတ်ကြားမည့် အစွင့်အလမ်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီနီယာ အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပတ်သက်သည့်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အစွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် သုံးသပ်ပွဲတွင် အောက်ပါအချက်များအပေါ် အဓိက အလေးထားဆောင်ရွက်ပါမည်။

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများမှ ရရှိခဲ့သော လက်ငင်းရလဒ်များ နှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုများ၊
- စီမံကိန်းတစ်ခုချင်းစီ၏ ကျေးရွာလူထုဖွံ့ဖြိုးရေးအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုများအား အကဲဖြတ် သုံးသပ်ချက်များ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသည့် အခက်အခဲများ နှင့် ဖိနှိပ်မှုများ၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက် ဗဟိုအဆင့်မှ ကူညီအားပြည့်ရမည့် မူဝါဒ နှင့် စီမံကိန်းအထောက်အပံ့များ လိုအပ်မှု အခြေအနေ၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်မှုမှ ရရှိသော သင်ခန်းစာများ (အခြားရွာများနှင့် အခြားဒေသ ရွာများသို့ အပြန်အလှန်မျှဝေနိုင်ရန်)
- ဘတ်ဂျက်ရရှိမှု နှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ
- အကြံပြု သုံးသပ်ချက်များ

နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် သုံးသပ်ပွဲ အစီရင်ခံစာကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီကအနှစ်ချုပ် ပြုစုပြင်ဆင်၍ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အစီရင်ခံပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ (၂-၃) မျက်နှာခန့် ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထား ဖော်ပြပါမည်။

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကအကျဆုံးသော အရေးကြီးသည့်အကြောင်း အရာ နှင့် ဖိနှိပ်မှုများ
- ပြုပြင်ဆောင်ရွက်ရမည့် အဆိုပြု အစီအစဉ်
- နိုင်ငံတော် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်သည့် အကူအညီ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်
နေသော အဖွဲ့ဖွဲ့ အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက်စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့ဖွဲ့များသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များရရှိအောင်
ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာ
မည့် အညွှန်းကိန်းများ ဖြစ်လာပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီး
သီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံ
တင်ပြ ပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ
ဦးဆောင် ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များ အပေါ်
ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင် သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလ လျာထား ချက် နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး နှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီး ဌာနများ သို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ် သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့် ဖုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို

အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ လုပ်ငန်းရည်ရွယ်ချက်နှင့် သဘော သဘာဝများမှာ လုပ်ငန်းအလိုက် ကွဲပြားပါသည်။ တို့ကြောင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေးနှင့် ပြုပြင် ထိန်း သိမ်းရေး အစီအစဉ်များအတွက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပုံများမှာလည်း ကွဲပြားပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း ဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအလိုက် လုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင် ထိန်းသိမ်း ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များကို အောက်ပါပုံစံများဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်သွားမည် ဖြစ်ပါ သည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း နှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အဓိကအားဖြင့် ကြီးကြပ် စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့်လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင်ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ကြီးကြပ် စစ်ဆေးသုံးသပ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် များမှာ -

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုများအား အမြဲမပြတ်ကြည့်ရှု၍ စီမံခန့်ခွဲရန် ၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ ပြီးမြောက်အောင်မြင်မှုများအား လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ၎င်းတို့၏ အကျိုးရလဒ်များကို ရှင်းလင်းစွာ နားလည် သဘောပေါက်လာစေရန်၊
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် စိန်ခေါ်မှုများကို ဖော်ထုတ်သိရှိနိုင်ရန်နှင့် ဦးစားပေး ပြေလျှော့ရမည့် များကို သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- ဆောင်ရွက်နေသော စီမံကိန်းအတွေ့အကြုံများအပေါ်တွင် အခြေခံ၍ အသုံးပြုနေသော ဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာကို ချိန်ညှိနိုင်ခြင်းအားဖြင့် သင့်လျော်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များ ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- နိုင်ငံတော်အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ် သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အကူအညီများ တိတိကျကျ သတ်မှတ်နိုင်ရန်၊

လူထုမဟုတ်၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အ ထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုး ရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင် စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင် ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့ အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက် မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေး ခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာ

- နိမိတ်တို့ရေး၊ ပေးပြုရေးသည် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန့်သတ်ချက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းမိုးကြီးကြပ် ရန် တာဝန်မှာ ကန့်သတ်၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီ၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူ ပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ စတင်အကောင်အထည် ဖော်ရန်အတွက် အဆိုပြု စီမံကိန်းများကို ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ အနေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းတစ်ခုစီချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ်များကို ရေးဆွဲထားရှိပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျေးရွာ ကျောက်ချောလမ်းခင်းရန်အတွက် လိုအပ်သော ကုန်ကျစရိတ်များကို တွက်ချက်ရာတွင် ကျေးရွာလူထုမှ ထည့်ဝင်နိုင်မည့် လုပ်အားပမာဏ၊ ငွေကြေးထည့်ဝင်မှု၊ ပြင်ပ အကူအညီလိုအပ်မှု စသည်တို့ ပါဝင်ပြီး၊ ရေရှည်တည်တံ့ရေး လုပ်ငန်းများတွင် ကျေးရွာလူထုမှ ရေဒုတိယမြောက် တူးဖော်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အပိုင်းများတွင် လုပ်အား၊ ငွေအား ထည့်ဝင်မှု စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ စီမံချက်လုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လုပ်ဆောင်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ အလိုက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီနာယကများ၏ အကြံပြုချက်များကို ရယူရုံသာမက လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုများ အားလုံးအတွက် ငွေကြေးသုံးစွဲမှုများကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေး အလေးထား ဆောင်ရွက်သွားကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လူထုကိုယ်တိုင်ပူးပေါင်းပါဝင်သော နည်းလမ်း (Participatory Process)ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အရေးကြီးသောလိုအပ်ချက်မှာ စီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အဆင့်တိုင်း၌ လူတန်းစား အလွှာအသီးသီး၊ လူတန်းစားမရွေး ထိရောက်စွာ ပါဝင်စွင့် ရရှိရေးပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် လူထုက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအပေါ် ပိုင်ရှင်စိတ်ဓာတ် ရှိလာပါမည်။ လူထု၏ ပိုင်ရှင် စိတ်ဓာတ်ရှိလာလေလေ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လူထုပါဝင်မှု အားကောင်းလေလေ ဖြစ်ပါမည်။ ၎င်းဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ လည်ပတ်စရိတ်၊ ပြုပြင်စရိတ် စသည်တို့အတွက် လူထု၏ထည့်ဝင်မှု၊ ပူးပေါင်းပါဝင်မှု မရှိလျှင် တည်ဆောက်ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများ မတည်မြဲ နိုင်ပါ။

- လက် စင်းခြင်း
- ၆ စိမ့်အုပ်မျှပ်မှုသင်တန်း
 - ၇ နိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း(ဓနန်ပုံနှင်းရေး)
 - ၈ ရေခွင်းပြောင်းတိုးမျှင်ရေးတင်ပြခြင်း

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(က) ကျေးရွာလူထု (လူထုခေါင်းဆောင်မှု နှင့် စိမ့်ခန့်စွဲမှု အခန်းကဏ္ဍ)

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စိမ့်ကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဆော်လှန်ရာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စိမ့်ခန့်စွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီ အသီးသီးအား တာဝန်များ စွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စိမ့်ကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင် ပါမည်။ ဥပမာ - ပညာရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ၏ ပညာရေးကဏ္ဍ ပိုမိုကောင်းမွန် တိုးတက်လာစေရန် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေ၍ နိုက်ပျိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာ၏ လယ်ယာ ကုန်ထုတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ရေးအတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး စိတ်မကဲ အဖွဲ့အစည်း

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစိမ့်ကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရာတွင် ဦးဆောင်စိမ့်ခန့်စွဲမှုအပိုင်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးစိတ်မကဲ အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန် လိုအပ်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင် ပြောရင်းရန် မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - ပညာရေး ကော်မတီသည် ကျေးရွာရှိ စာသင်ကျောင်းတွင် ဆရာ၊ ဆရာမ လိုအပ်နေမှု (သို့) မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်အခြေခံပညာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ နိုက်ပျိုးရေးကော်မတီကလည်း လယ်ယာထုတ်ကုန် သိမ်းနှိပ်မှုတိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ရန် မြို့နယ်ခိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရန် လိုအပ်ပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စိမ့်ကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်း အမျိုးအစား ဖော်ပြချက် တွင်တင်ဒါခေါ် ယူဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများ အတွက် ဆောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း / ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ။

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (ဒီပုံ/လတ်/ပြင်း)	မှတ်ချက်
၈	ပြောင်းမံရသူများ	ဒီပုံ	
၉	ပြန်ပို့ပိုင်းနေထိုင်သူများ		
၁၀	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	လတ်	ပြေပျိုးလုပ်အားကြီးပူရ
၁၁	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း		
၁၂	လူနည်းစုလူမျိုးများ		
၁၃	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ		
၁၄	နယ်စပ်ဒေသ		
၁၅	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	ပြင်း	ဦးဘုမတီရှိ (ကျေးရွာကနီးဒီပုံမျိုးဟာ)
၁၆	ဆေးစွဲသူများ	ပြင်း	ဆေးအလွယ် တကုရနိုင်
၁၇	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	ပြင်း	တိဘီတွေရှိသူ ၁၅ ဦးတို့ရှိ
၁၈	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ		
၁၉	လှည့်လည်သွားလာဈေးရောင်းသူများ	ပြင်း	၁၅ ဦးရှိ (မိုင်းလား၊ တရုတ်၊ တိုင်း)
၂၀	ကားသမား	ပြင်း	ခရီးစားသွားအန္တရာယ်များ
၂၁	အခြား		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်နှင့်မူးယစ်ဆေးမှာ ခွန်တွဲနေသည့်ပြဿနာဖြစ်နေပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးအလွယ်တကူရနိုင်ခြင်းကြောင့်လည်း လူငယ်များအတွက် ပိုမိုထိခိုက်လွယ်နေပါသည်။

၂။ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

၂.၁။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၁.၁။ ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကတ်ဇင်း-၂ ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
၁	လူငယ်အဖွဲ့	၂/၃	၂၀	၃၀	၅၀	လူမှုရေး၊ ဘာသာရေး (ရိုးရာဥပဒေများ)	၄	၆
၂	အုပ်ချုပ်ရေး		၂၇		၂၇	စီမံခန့်ခွဲရေး၊	၅	၆
၃	ပြည်သူ့စစ်		၁၁		၁၁	လုံခြုံရေး	၅	၆
၄	မီးသတ်	၂	၁		၁	မီးကင်းလှည့်	၅	၆
၅	ဝေါလ်ဗီးရှင်း	၁		၃၅	၃၅	ဗုဒ္ဓပေါင်းမဗ္ဗဈေးပြန်	၅	၇
၆	ချေးငွေ					ဆပ်		
၆	နှစ်ခြင်းအသင်း	၃				သုံးပုံနှစ်ပုံမှာနှစ်ခြင်း အသင်းတော်	၅	၆
၇	တော်အဖွဲ့					အဖွဲ့ဝင်		
၇	အာရ်မီအသင်း	၃				သုံးပုံတစ်ပုံ	၅	၆
	တော်အဖွဲ့							

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	နိမ့်/လတ်/မြင့်	မှတ်ချက်
	ခြင်း		ခါတ်မြေပြင်သို့ သုံးစွဲလာရ
၁၀	သစ်သောပြွန်းတီးခြင်း	မြင့်	တပ်မြေသိမ်းဆည်းခတ် များပြန်မခိုက် တစ်ရွာလုံး
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	
၁၂	တီဘီရောဂါ	မြင့်	၁၅ ဦးမှာ အများစုလူ လတ်များမြင်ပြီး
၁၃	ကိုယ်ခံဆားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	၁၅ ဦးရှိ ဝါးစီးရှင်း မှ လာ ဟောပြော
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွေ့ပြောင်းရသူများ (IDP)	နိမ့်	ဆွေးနွေးသမီးသားစုမှ ဆေးခွဲသူ ၁၅ ဦးထွက်ပြေး
၁၅	လူကုန်ကူးခံရခြင်း		
၁၆	ခေးလံသီခေါင်းလမ်းပန်းစက်ခံ		
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သ တင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ «မြေသိမ်းခြင်းကြောင့်ပြောင်းရွှေ့ရသူမရှိသော်လည်း မူးယစ်ဆေးကြောင့် ထွက်ပြေးရသူရှိပြီး ရွာအတွင်း၌မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုများလာခြင်းနှင့် မူးယစ်ဆေးအလွယ်တကူရ နိုင်ခြင်းတို့က ရွာ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေကိုမြင့်တက်စေပါသည်။ ဆေးခွဲသူတစ်ဦးထွက်ပြေး သွားခြင်းကို အထက်ဖော်ပြပါဇယားတွင် နေရပ်စွန့်ခွာအဖြစ်ထည့်သွင်းထားပါသည်။ အဓိကထိ ခိုက်လွယ်မှုကို တောင်ယာမြေများ မိရိုးဖလာစနစ်ဖြင့် (ရွှေ့ပြောင်း)ခိုက်ပျိုးနေရာမှ မြေယာမှတ်ပုံ တင်ခြင်းကို မလုပ်ခဲ့ကြပေ။ ယခုအခါအခြားရွာများနှင့် ထိစပ်လာခြင်း၊ကျိုင်းတုံမြို့ချဲ့ထွင် လာခြင်းနှင့်အတူ တပ်မြေချဲ့ထွင်တည် ဆောက်ခြင်းများကြောင့် မြေများထပ်မံချဲ့ထွင်လုပ်ကိုင် နိုင်ခြင်းမရှိတော့ချေ။ သို့သော်ကျေးရွာပိုင်သစ် တောဧက ၃၇.၁၇ ကိုစုပေါင်းထိန်းသိမ်းထားခြင်း သည်အလေ့အထကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

၁.၆.၃။ မည်သူတို့သည် ထိခိုက်လွယ်ကြသနည်း။

ဇယား (၉) ကတ်စင်း-၂ ရွာ ထိခိုက်လွယ်သူများအခြေအနေ

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	မူးယစ်ဆေးဝါးခွဲသူ ဦး ဥဂခန့်ရှိပြီး ထိ ရောက်စွာနှိမ် နှင်းနိုင်ခြင်းမရှိ
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်ဆင်းရဲအိမ် ထောင်စု	နိမ့်	၂၂၄ အနက် ၄ စုဆင်းရဲသော်လည်းအ လုပ် အကိုင်ပုံမှန်နီးပါးရှိ
၃	မြေယာမဲ့ဆင်းရဲသား တောင်သူ	လတ်	ကျပမ်းနည်းပြီးအလုပ်အကိုင်မပြတ်
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားရွာကျ ရောက် နိုင်သောအိမ်ထောင်စု/ကူး စက်ရောဂါထူ ပြောသောဒေသ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	မရှိ	
၆	မတော်တဆဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေ ရာ (prone to accident)	နိမ့်	တောင်ကြီး-ကျိုင်းတုံလမ်းမမှရွာအဝင် ထောင့်ဖြတ်ကွေ့ ၁ နေရာသာအနည်း ငယ်အန္တရာယ်ရှိ
၇	(IDP) ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွေ့	နိမ့်	မူးယစ်လူငယ်တစ်ဦးထွက် ပြေး

၁.၆။ ထိခိုက်လွယ်မှု
 ၁.၆.၁။ ထိခိုက်လွယ်သော လူပုဂ္ဂိုလ်အစု
 ဇယား (၇) ကတ်စင်း ၂ ရွာ ထိခိုက်လွယ်အစုများ

အကြောင်းအရာ	ရင်းလင်းချက်/အားပြချက်	ကျား	မ	စုစုပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို (အသက် ၆၀ နှစ်နှင့် အထက်)	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၁	၁	၂
မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် ၂၆		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုများ	၅ (ကျား ၁ - မ ၄)		
မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုများ			
ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	အခြားသောသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သ တင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကတ်စင်း (၂) ရွာထိခိုက်လွယ်သူများတွင် အဓိကအားဖြင့် အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်လုပ်ကိုင်နေရသူ ဦးစီးစွာ ဖော်ထုတ်ကြပါသည်။ အများအားဖြင့် ၎င်းတို့သည် ထိုင်း၊ မြန်မာ နယ်ပယ်တစ်ဝိုက်၊ မြန်မာအစိုးရတပ်တို့တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး အလုပ်များကိုလုပ်ကိုင်ကြသည်ဟု ဆို ကြပါသည်။ မိသားစုဦးရေများပြီး ဆင်းရဲသူများသော ၎င်းအိမ်ထောင်စုတို့သည် လယ်ယာမရှိသည့် အပြင် ရွာ၏ ကိုယ်ပိုင်အလုပ်သမားမရှိသော ပန်းတဲပညာလည်းတတ်ကျွမ်းမှုမရှိကြချေ။

၁.၆.၂။ ကျေးရွာလူထုတို့၏ ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ
 ဇယား (၈) ကတ်စင်း ၂ ရွာ၏ ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	နိမ့်လတ်ခြင်း	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမပူလုံမှု	နိမ့်	အသက် ၆၀ ကျော်အထိအနိမ့်အလွန်ဆင်းရဲ ခုခံမိ
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေခိုက်ပျိုး ရေမသည့်)	လတ်	ယာဇကများကို ခုတ်သားစုမရှိ ကိုယ်ပိုင်မြေမရှိသည့် အပြင်။ အခြားရွာနယ်ခြေများနှင့်ထိစပ်နေလွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်ကတစ်ခွဲခြားခြင်းခြေခံမိထား၍တောင် ယာမြေများထပ်မံခွဲထုတ် ခရုဝကာ ရွာခြောက်တက်တောင်သူများရေ ၄ ချောင်း မမိုးရသီသာရှိပြီး ရေသောက်ရက ခက်ခဲသောကြောင့် ရောင်းနီးနားရှိလယ်ပိုင်ရှင်အချို့ တစ်နှစ်တစ်ခါမျှ တွင်းရေကြီးပြီးတောင်သူများရောင်းအနီးလယ်ရေဖြင့် တောင်သူ မိုးခနာက်ကျ၍ပိုက်မိုးခနာက်သူ
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်	
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	
၅	မုန့်တိုင်း	နိမ့်	
၆	ငလျင်	နိမ့်	
၇	မီးဘေး	နိမ့်	
၈	ဆားငံရေဝင်ခြေ	နိမ့်	
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာမျက်	နိမ့်	တောင်သူ/မြေမကောင်းသည့်လယ်အနည်းငယ်တို့

အကြောင်းအရာ	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	သက်တမ်းနှစ်		
		အလယ်အလတ်ရှိ ဘက်နှစ်သက်စု	မတ်လအထိ နှစ်သက်စု	အောက်တိုဘာလအထိ နှစ်သက်စု
မွေးမြူရေး ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပသိုင်သော ပိုင် ဆိုင်မှု ဝိသေသနည်း	သုံးပစ္စည်း ကျွဲဝက်ပြုတ် ရွှေငွေလက်ဝတ် ရတနာ	ဝက်ပြုတ် ရွှေငွေလက်ဝတ် ရတနာ	ဝက်ပြုတ် မရှိ	ဝက်ပြုတ် မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်းနှင့်တစ် နှစ်ဝင်ငွေ	စလောင်း၊တံ၊အိ လာကြီး၊ရေဒီယို၊ ၅- ၆ မီးစက်၊ဖုန်း၊ အိပ် သုံးပရိဘောဂ ပစ္စည်းလူစီးကား။ လယ်၊မွေးမြူရေး ၃၀-၅၀ သိန်း	စလောင်း၊တံ၊အိ လာကြီး၊ရေဒီယို၊ ဖုန်းနှင့်ပရိဘောဂ ပစ္စည်း လယ်၊ဖုန်း၊ဘီး၊ ဈေး ဆိုင်၊သုံးဘီးတက္ကစီ မောင်း၊ ၁၅-၃၀ သိန်း	ဘက်သုအ ငှား၊လက်ချုပ် နှင့်ရိုးငှား တည်ချုပ် ၇- ၁၀ သိန်း	မွေးမြူရေး၊ ခေါက်ဆွဲဆိုင် ၅-၇ သိန်း
စန့်မှန်းအိမ် ထောင်စု	၁၅	၄၀	၂၇	၁၂

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၁.၅။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်လွယ်အခြေအနေ
၁.၅.၁။ ဝမ်းစာဖူလုံမှု (ဈေးငွားခြင်းမပြုပဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင်စားသောက်နိုင်သည့်မိသားစု ၇၀ နှစ်)

ဇယား (၆) ကတ်စင်း-၂ရွာ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

အမျိုးအမည်	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ပြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃လအောက်	၈	၇.၅%	လုပ်အားနှင့်မလွယ်အကြေးယူ
၃လနှင့်၅လအထိ	၁၆	၁၅%	မိတ်ဆွေနှင့်ငွေတိုးထံမှဈေးယူ
၆လမှ၁၂လအထိ	၇၀	၇၄.၄၆%%	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ကတ်စင်း-၂ရွာသည် ယေဘုယျအားဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံကြသည်ဟု ဆိုကြပြီး ကျွဲပုစွန်များပင်လျှင် အလုပ်အကိုင်ပြတ်လတ်ခဲ့သည်ဟုဆိုပါသည်။ ထူးခြားချက်မှာ ကျိုင်းတုံနှင့်နီးသော် လည်း ကျိုင်းတုံသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်းထက် နီးစပ်သော ကတ်စင်း-၁ ရွာနှင့်အခြားရှမ်းရွာများသို့သာ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း လိုအပ်ပါက ငွေကြေးမှအစ ဈေးငွား ယူခြင်းတို့ပြုလုပ်လေ့ရှိပါသည်။ ဝေါ်မီးရှင်းမြန်မာဝင်ရောက်ပြီး ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်ဖြင့်ငွေဈေးထား ပေးသောကြောင့် ၎င်းမှာလည်း အမျိုးသမီးတို့အတွက် ပြေရှင်းနည်းတစ်ခုအဖြစ် အကျိုးဝင် နေပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ လယ်မြေစုစုပေါင်း ၁၈၅၈၈၀၀၀ ရင်းမြစ်မြေပုံအရ ဥပဒေမကျင့်
 ရွာအနီးအနားတွင် ပင်ပျိုး လယ်သမား ၃၀ က ပိုင်ဆိုင်ပြီး ပတ်ဝန်းကျင်အနီးအနားတွင်
 ပိုးကောင်းသောက်ချောင်း ၄ ချောင်းစလုံးနှင့်နီးကပ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးကောင်းသည့်မနေ့မကားတွင်
 ရှိပါသည်။ ကျန်လယ်မြေများမှာ ရွာမှအနည်းငယ်ကွာဝေးသောအရပ်တွင်ရှိပါသည်။ ယာမြေများကို
 ရိုးရာအစဉ်အလာအရ ရွှေငြောင်းစ နှစ်ဖြင့်စိုက်ပျိုးရာမှ မှတ်ပုံတင်လေ့မရှိပေ။ ပြောင်းကြောင့် တပ်မှ
 မြေယာများကိုသိမ်းယူသောအခါ အထောက်အထားမရှိတော့ချေ။ တို့ပြင်လက်ရှိတွင်လည်း
 ယာမြေဧကမှာခန့်မှန်းဧကအဖြစ်သာဖော်ပြကြပါသည်။

၁.၃.၂။ ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ
 ဇယား (၄) ကတ်စင်း၂ရွာ ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များသင့်၊နည်းမရှိ)	လက်လှမ်းရှိနိုင်မှု (လွယ်၊ခက်၊လက်လမ်းမရှိ)
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေခဲ) ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ ကျောက်မီးသွေး၊ သဲ) အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ် တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ သီးလမ်းခင်းကျောက်-များ	လွယ်(ရွာ၏အရှေ့ဘက်အရပ်၊ ပိုင်သားကေး)
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစားဆေးဘက်ဝင်အပင်)	လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်မှစပြီးအိမ်ပွေး တိရစ္ဆာန်မှလွဲ၍တောကောင်းများမရှိ အင်ကြင်း၊ရေကူးကျွန်းအပင်ဥပဒေ မြန်စိုက်၊မန်ကျည်းပင်ပေါများသက် ကယ်၊မြက်၊ကောက်ရိုးများရရှိ	လွယ်-ရွာဘေးကပ်ရပ်တွင်သစ် တောရှိ၊ ရွာ၏ မြောက်ဘက် ၂ မိုင်အကွာတွင် သက်ကယ်တောရှိ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ငြင်းပွဲ
 ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဧကတင်ဘာ ၂၀၁၅)

၁.၄။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အတန်း
 ဇယား (၅) ကတ်စင်း(၂)ရွာ ဥစ္စာဓနအဆင့်စွဲခြားခြင်း

အကြောင်းအရာ	အဆင့်မြေ သော အိမ် ထောင်စု	သတ်မှတ်မံနဲ့		
		အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲ သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု (လယ်/ယာ) အိမ်အခြေအနေ	၂၈၈-၃၈၈	၁၈၈-၂၈၈	၁၈၈အောက်	မရှိ
	အုတ်ကြွပ်၊သွပ်အ ကောင်စားမိုး၊ အုတ် ချောထပ် တိုက်၊ တမံသလင်းခင်း၊ ကြွေပြားကပ်	အုတ်ကြွပ်၊သွပ်အ ကောင်စားမိုး၊အုတ် ချောတိုက်၊တမံသ လင်းခင်း	အုတ်ကြွပ်၊သွပ် ရိုးရိုးမိုး၊ မြေ ကြီးအုတ်ကာ၊ မြေကြီးသလင်း	သက်ကယ်မိုး၊သွပ် အုတ်မိုး၊တဲ၊ ကာ၊ မြေသားနံရံ၊ မြေ စိုက်
ယဉ်၊ကားပိုင်ဆိုင်မှု	ဆစ်လော့၊တွေလာဂ ပျို၊ဆိုင်ကယ်၂စီး+	ဆိုင်ကယ်	ဆိုင်ကယ်	မရှိ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိ ယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းတွန် စက်၊ မြွေလှေစက်၊ မြက် ဖြတ်စက်၊ဆန် စက် ငယ်၊ အပူနံ ကြိတ်စက်ဆေးခြင်း ပုံး နှင့် လယ်ယာ	လက်တွန်းတွန် စက်၊မြွေလှေစက်၊ မြက်ဖြတ်စက်၊ဆန် စက်ငယ်၊ ပန်းဘဲမိုးဖော်တာ	ဆေးခြင်းပုံး၊ ပေါက်တွေး၊ ပေါက်ပြား၊ ဟံစဉ်၊တူ၊ မီး၊ ဟောင်း	ပေါက်တွေး၊ပေါက် ပြား၊ဟံစဉ်၊တူ၊ မီး၊ဟောင်း

စဉ်	လုပ်ငန်း	အဓိကအလုပ် အကိုင် (အိမ် ထောင်စု)	%	အမြတ်ကံမကု ရလုပ်ငန်း (လူဦးရေ)	မှတ်ချက်
၂၀	သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကိုယ်ပိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါ ဝင် လုပ်ကိုင်နေသူအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	၉၄	၁၀၀		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ကတ်စင်း (၂) ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြောပြသော သဘာဝအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဧကတင်သာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကတ်စင်း (၂) ရွာတွင် အထက်ဖော်ပြပါ ဇာရင်းတွင် ရွှေပြောင်းလုပ်သားအိမ်ထောင် စု ၂၀ ကို ထည့်သွင်းရေတွက်ထားခြင်းမရှိပါ။ ကျား ၁၁၊ မ ၉ နို့ဦးမိုင်း လား၊ တရုတ်နှင့် ပါတ်ဝန်း ကျင်ရှမ်းရွာများနှင့် အမေရိက (ဥနှစ်ရှိသတင်းမကြား) တိုင်း၊ မလေးရှား၊ ကိုးရီးယားတို့သို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်နေတိုင်ကြပြီး ရွာသို့နှစ်အတန်ကြာမှ တစ်ခေါက်ခန့်ပြန်လာလေ့ရှိကြပါသည်။ ရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုပေါင်းမှာ ၁၀၀ ကျော်အဖြစ် ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ဖော်ထုတ်ကြသော်လည်း ဇာရင်းကောက်ယူရာတွင်မူ ၉၄ အိမ်ထောင်သာကောက်ခံနိုင်ကြပြီး ကျန်အိမ်များမှာ ရွှေပြောင်းသို့မဟုတ် ရွာအတွင်း အိမ်သာရှိပြီး ကြာမြင့်စွာနေတိုင်ခြင်းမရှိတော့သကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါသည်။ ရန်ကုန်မှပြောင်းရွှေလာပြီး ရွာတွင်ဆေးခန်းဖွင့်ကာ အခြေချနေတိုင်သော ဆရာဝန် ၁ ဦးရှိပါသည်။ ခရစ်ယာန်သာသနာ့နယ် ၂ ခုရှိပြီး ဓမ္မဆရာတစ်ဦးသာ နှစ်ခြင်းသာသနာမှ ရွာခံတစ်ဦးကို ပြန်လည်ခန့်အပ်ထားပါသည်။

၁.၃။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

၁.၃.၁။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

ဇယား (၃) ကတ်စင်းရွာ စိုက်ပျိုးမြေအသုံးချမှုနှင့်ရေအရင်းအမြစ်အခြေအနေ

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အ သွေး (ကောင်းသင့်ညံ့)	ဆည်ရေ ရရှိမှု	ရေအရင်းအမြစ် (ရရှိသည့်နေရာ/ရေပေးနိုင်သည့် ဧက)
လယ်မြေ	၁၀၅	ကောင်း	မရှိ	သရက်ချောင်းမှ နွေမိုး၊ ဖောင်း ၇၀ ဧက-ရကောင်းကျချောင်း ၄ ချောင်းရှိ မိုးရာသီတွင်လယ်မြေအားလုံးရ
ယာမြေ	၁၀.၂၅	ကောင်း	မရှိ	မိုးကောင်းသောကံ
ရွာပိုင်သစ်တော	၃၇.၁၇	ကောင်း	မရှိ	
စုစုပေါင်း	၁၅၂.၄၂	ကောင်း		

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ရင်းမြစ်မြေပုံ (၁၀-၁၁ ဧကတင်သာ ၂၀၁၅)

စဉ်	လုပ်ငန်း	အဓိကအလုပ် အကိုင်(အိမ် ထောင်စု)	%	အခြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်း (လှဦးရေ)	မှတ်ချက်
၁၄	အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေ့စား၊အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင် အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်ငှား နှင့်အလားတူလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေ့စား၊အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ကာကွယ်ရေး၊လူမှုလုံခြုံရေးစသည် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေ့စား၊အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၆	ပညာရေး စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေ့စား၊အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်			ဆရာ/မ၂-၁ မူကြို ၁	တောင်သူတွဲ
၁၇	ကျန်းမာရေး စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေ့စား၊အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်	၁(ဆရာဝန်/ ဆေးခန်း)	၁.၀၆		
၁၉	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေ့စား၊အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်	ဓမ္မဆရာ၁	၁.၀၆		
၁၉	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သားများ နှင့် အမျိုးအမည်ခွဲခြား မရနိုင်သော ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ကိုယ်ပိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊နေ့စား၊အခစားလုပ်	ကျပ်မီး၈	၈.၅၁		ရွှေပြောင်း၂၀

စဉ်	လုပ်ငန်း	အဓိကအလုပ် အကိုင် (အိမ် တောင်စု)	%	အမြားဝင်ငွေ ရလုပ်ငန်း (လူဦးရေ)	မှတ်ချက်
၇	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမားနှင့် ဖုံးလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၈	ယဉ်ကျေးစက်ပြင်နှင့် အိမ်တွင်း စက်ပစ္စည်းကိရိယာများ ပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၉	လက်လီလက်ကား (ကုန်ရုံဆိုင်စသည်) ရောင်းဝယ်ရေးအမျိုးမျိုး စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင် ကုန်ရုံဆိုင်၂ ၂.၁၂ အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၀	ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဆံသ၊ စက်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း စသည်) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင် ၃-စက်ချုပ် ၃.၁၉ ၁-တောင်သူ အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၁	ဟိုတယ်၊ တည်းခိုခန်းနှင့် စားသောက်ဆိုင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင် ခေါက်ဆွဲ ၁ ၁.၈၆ ၁-တောင်သူ ရိုးရာခေါက်ဆွဲဆိုင် အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ် သား ကူညီလုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်				
၁၂	ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး နှင့် ကုန်စည်သိုလှောင်မှုလုပ်ငန်းများ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင် ၂-ဆမ်လော့ ၂.၁၂ အလုပ် ဝန်ထမ်း၊ နေ့စား၊ အခစားလုပ် ၂-လိုင်းကား ၂.၁၂ တောင်ကြီး- သား ကျိုင်းတုံ				
၁၃	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့် ငွေတိုးချေးခြင်းအပါအဝင် ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်း များ) စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကိုယ်ပိုင်				

[illegible]

၂-၃-၃။ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကတ်စင်း ၂ ရွာ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	ဆန်းစစ်ဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကတ်စင်း(၁)ရွာဈေး(၁)ကီလိုမီတာ	ကျိုင်းတုံမြို့မဈေး- ၁၁.၂ ကီလိုမီတာ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအဆောက်အအုံများ	ကားလမ်းသုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ဖော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ကားလမ်း	ကားလမ်း-သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ဖော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ကားလမ်း
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	(လယ်ယာသုံးပစ္စည်းများ) မီးဖိုချောင်သုံးပစ္စည်းများ	စက်ပစ္စည်း၊ ဖိပ်ခံပစ္စည်း၊ အဝတ်အစည်းအသုံးပစ္စည်းများ၊ ကုန်စည်အဆောက်အအုံသုံးပစ္စည်းများနှင့် အခြားလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများ
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	သွပ်မိုး၊ မိုးကာမိုး၊ တံသလင်းစင်း ၄x၄၊ မနက်စင်း ၄x၄၊ ရိပ်ခါးရိပ်ခါး	သွပ်မိုး၊ ဆုတ်ကာ၊ အလယ်တန်းတီးမိုး တန်း အပြင်ပျံကျဈေးမနက်မိုင်း(၄-၁၀) နာရီ၊ လျှပ်စစ်မီး၊ ရေဘုံဘုံ၊ ဈေးကောက်၊ ဈေးခေါင်းရုံး၊

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂-၃-၄။ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ကတ်စင်း ၂ ရွာ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းအခြေအနေ

ဈေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ဈေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်	စိုက်ပျိုးရေးဈေးငွေ	၆လ	၁.၅ကျပ်	ပုံစံ(၇)	အချိန်မီပြန်မဆပ်နိုင်လျှင် ဈေးငွေအချိန်မမီ

ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ပုဂ္ဂလိကအသေးစားဈေးငွေဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	ငွေတိုးပေးခြင်း	၉လ	၂.၅%	အုပ်ချုပ်ရေးထောက်ခံမှု၊ ဝိုင်းကြီးချုပ်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းပြု
အဖွဲ့လိုက်ငွေရငွေဈေးအစီအစဉ် - ဝေါလ်ဗီရှင်း	ငွေတိုးပေးသူကတ်စင်း၁-ရှမ်း	စိုက်ပျိုးရေးဈေးငွေ	အနည်းဆုံး ၆လ	၃%	ဝိုင်းကြီးချုပ် ပြန်၍ထောက်ခံမည့်သူမရှိက ဈေး၍မရနိုင်သီးနှံပြန်သွင်းရတခြား တွင်ရောင်းလို့မရ။

အပေါင်ဆိုင်	မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	အရေးပေါ်ကိစ္စ	လမသတ်မှတ်	မရှိ	မလို	၅၀၀၀၀ အောက်သာရ
-------------	--------------------------	---------------	-----------	------	------	----------------

လေ့လာဆွဲ၍ချက်။ ။ ပန်းဘဲလုပ်ငန်းမှာ အဓိကအားဖြင့် ဓါးထုတ်လုပ်မှုအတွက်သာဖြစ်ပြီး ကျွင်းတုံမှ သူဌေးက ငွေအရင်းအနှီးထုတ်ပေးပြီး ပြန်လည်ဝယ်ယူပေးသည့်အတွက် ဈေးကွက် ရှာရသက်သာ သော်လည်း ဈေးနှုန်းကိုထိန်းချုပ်နိုင်မှုမလုပ်ကြချေ။ ဆက်စပ်လုပ်ငန်းဖြစ်သည့် ဓါးဆိပ်နှင့်ဓါးဆိပ်အ လှဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တစ်ရွာလုံးလုပ်ငန်းရရှိမှုပေါ်မူတည်ပြီး လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းရေတွက်ထားခြင်းမရှိပါ။ ခေါက်ဆွဲချပ်(ရှမ်းခလေးရိုးရာ ဖုန်ပဲသရေစာ)သည် ကျေးရွာအတွင်း နေတိုင်းနီးပါး စားသုံးသည့်အလေ့ကြောင့် ရပ်တည်မှု လတ်အနေအထားတွင်ရှိပါသည်။ လားဟူရိုးရာ အထည်ရက်လုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်သည့် အိမ်အိမ်သာရှိပြီး ကျွင်းတုံဈေးကွက်ကို တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက် ထားနိုင်ခြင်းနည်းပါးကာ ကုန်ကြမ်း ချည်ထည်လိုအပ်မှုနှင့် အရင်းအနှီးငွေတတ်နိုင်မှုစိန်ခေါ်ချက်များရှိပါသည်။

ပန်းဘဲလုပ်ငန်းနှင့်လားဟူရိုးရာယက်ကန်းလုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံခြားခရီးသွားဧည့်သည် များနှင့်ဆက်စပ်ပြီး အမှတ်တရလက်ဆောင်အဖြစ် ဓါးနှင့်ရိုးရာလွယ်အိတ်အစရှိသည်ဖြင့် ရောင်းချ သည့်ဈေးကွက်မှာ အလားအလာကောင်းသော လုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ တို့အတူသေသတွင်းခရီး သွားလုပ်ငန်းနှင့်ဆက်စပ်ပြီး လည်း အလားအလာကောင်းပါသည်။ လားဟူတိုင်းရင်းသားတို့သည် ကျွင်းတုံတွင် ကိုယ်ပိုင်ဈေးရှိခြင်း၊ တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်းအဆက်အသွယ် ကောင်းကြခြင်း တို့အပြင် ဒီဇိုင်းအရည်အသွေးကောင်း ခြင်းကြောင့် ဈေးကွက်အလားအလာကောင်းသော လုပ်ငန်းဖြစ်နေသော်လည်း အရင်းအနှီးနှင့်ခရီးသွား လုပ်ငန်းကောင်းမွန်မှုသည် ရွာကလက်လှမ်းမီ နိုင်သောအနေအထားထက်ပိုသောစိန်ခေါ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။

၂.၃.၂။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ ဇယား (၂၂) ကတ်စင်း ၂ ရွာစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ

အစွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဈေးကွက်ရှိ (ပန်းဘဲလုပ်ငန်း)။	အရင်းအနှီးငွေမရှိ၊ ဝင်ငွေထွက်ငွေမညီမျှ (အသုံးစရိတ် များ၊ ဘဏ္ဍာရေးကျောင်းထည့်ဝင်ငွေ၊ ပညာရေးအသုံးစရိတ် စသည်)
ရိုးရာအထည်ရက်လုပ်သူရှိ	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းနည်းပါး
စက်ချုပ်တတ်သူရှိ	လျှပ်စစ်မီးမရ၍ လုပ်ငန်းများတွင်ကျယ်စွာမ လုပ်နိုင်
ဝေါလ်မီရှင်းမှငွေဈေးရနိုင်	ဓါးဆိပ်လုပ်ရန်ဝါး၊ သစ်သားရှားပါးလာ။
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း သင်တန်းတက်ချင်သူ များရှိ	ဘာသာစကားအားနည်း။
ကျွင်းတုံမြို့တွင်ရှိ အလုပ်ပြင်၊ စက်ချုပ်သင်တန်း များရှိ	ပြင်ပနှင့်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်း။
ကျွင်းတုံမြို့နှင့် ၁၁.၂ ကီလိုမီတာ (၇ပိုင်ခန့်)သာ ဝေး ပြီးလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်း	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိ သော သ တင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

စဉ်	လုပ်ငန်းရပ်	လုပ်ငန်း ပိုင်ရှင်ဦးရေ	လုပ် သားဦး ရေ	ကျွမ်းကျင် လုပ် သားစုဝင် ဦးရေ	ရပ်တန့်နိုင်မှု (နိုင်ပါလား/မရှိ)
၅	ပန်းရံလုပ်ငန်း				
၆	ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အိမ်တွင်းစက်ပစ္စည်း ကိရိယာများပြုပြင်ခြင်းလုပ်ငန်း	စက်ချုပ်၄			
၇	ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဆံသ၊ စက်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင် တန်း စသည်)		ကုန်ခံဆိုင်၂		
၈	လက်လီလက်ကား (ကုန်ခံဆိုင် စသည်) ရောင်းဝယ်ရေးအဖွဲ့အစည်း		ရိုးရာခေါက် ဆွဲဆိုင်၂		
၉	ဟိုတယ်၊ တည်းခိုခန်းနှင့်စား သောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း		ဆပ်လော့၂		
၁၀	ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ကုန်သွယ် လှောင်ခြင်း		လိုင်း ကား မောင်း၂		
၁၁	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (ဘဏ်လုပ်ငန်းနှင့်ငွေတိုးချေးခြင်း အပါအဝင်ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်း)				
၁၂	အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်ငှားနှင့်အ လားတူလုပ်ငန်းများ				
၁၃	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ကာကွယ်ရေး၊ လူမှုလုံခြုံရေး -				
၁၄	ပညာရေး		ဆရာ/မ ၂		မြင့်-တောင်သူတွဲ
၁၅	ကျန်းမာရေး		မူကြိုဆ ရာမ၁ ဆရာ ဝန် ၁ ဓမ္မဆ ရာ ၁ ကျပန်း ၈		မြင့်-တောင်သူတွဲ မြင့်-ဆေးခန်းဖွင့်
၁၆	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ				
၁၇	အိမ်များတွင်အငှားလိုက်လုပ် သားများနှင့် အမျိုးအမည်ခွဲခြား မရနိုင်သောထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း				နိမ့်
၁၈	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ စုစုပေါင်း	၄၈	၁၅		ကူညီလုပ်ကိုင်သူ မိသားစုဝင်အချက် အလက်ကောက်ခံခဲ့ ခြင်းမရှိပါ။
	စွန့်ခွဲလုပ်ငန်းရှင်စုစုပေါင်း	၄၈			
	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားစုစုပေါင်း	၇			
	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားစုစုပေါင်း	၈			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိ
သော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ကျေးရွာထူးခြားဖြစ်စဉ်ပြသမိုင်းဆန်စစ်ချက် (၁၈-၁၁ စက်တင်ဘာ
၂၀၁၅)

ပြဿနာအစက်အပန်နှင့်ပေါ်ပေါက်မှုများ	ကော်မရှင်/ရှင်းလင်းချက်
လူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ပွားများလျှော့ချသဖြင့်ကုသမှုပိုမိုဖြစ်ပွား
သွင်းသားရေဈေးကွက်	လူကုသသည့်ဆရာဝန်က အစားကုသပေးနေ
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	မဟုတ်သောနည်းပါးပြီး တိရစ္ဆာန်များဖြင့် မျက်
မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဆိုင်ရာမဟုတ်သော	ဆက်ပူးပေါင်းလောက်နည်းပါး။
စီးပွားဖြစ်မွေးမြူရေးအတွက်လုပ်ငန်းလိုင်စင်လက်လှမ်း မရှိ	
ပို့မှု	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးမင်းခွင့်လက်လှမ်းမီမှု	
ငါးမင်းခွင့်ကုန်ကျစရိတ်ပြင်ပမားမှု	
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ၂၀၀၅ခုနှစ်တွင် တစ်ရွာလုံးကျွဲဖွားများ ရောဂါဖြစ်ပြီးသေဆုံးခဲ့။ အခြားရွာများမှ ငှားပြီးလယ်ယာစိုက်ပျိုးခဲ့ကြရဖူးပါသည်။ ၁၉၇၀ခုနှစ်မှစတင်ကာ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူမှုများခဲ့ပါသည်။ သို့သော် တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနဖြင့် ပုံမှန်ချိတ်ဆက်မှုနည်းပါးနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ အစာပေါများခြင်းနှင့်စားကျက်မြေအဖြစ် သုံးနိုင်သောမြေ(အိမ်ခြံဝင်းအပါအဝင်)များ ရှိနေပါသေးသည်။

၂.၃။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ

၂.၃.၁။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ

ဇယား (၂၁) ကတ်စင်း၂ရွာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများ

စဉ်	လုပ်ငန်းရပ်	လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်ဦးရေ	လုပ်သားဦးရေ	ကုန်လုပ်ကိုင်သူမိသားစုဝင်ဦးရေ	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိုင်/လက်မပြတ်)
၁	သတ္တုတွင်း၊ကျောက်တူးဖော်ခြင်းနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲသောလုပ်ငန်းများ	သက်ကယ်ရိတ် ၂			လတ်-တောင်သူတို့တစ်နှစ်တစ်ခါရိတ်
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ	ဆန်စက်၁၂ ပန်းဘဲ၂၀ ယက်ကန်း၂ ခါးအိမ်နှင့် ခါးအလှဆင်			မြင့်-တောင်သူ မြင့်-၁၅တောင်သူတို့ လတ်၅-ပန်းဘဲ လတ် လတ်-အခြားအလုပ်များနှင့်တွဲ
၃	လျှပ်စစ်၊သဘာဝဓါတ်ငွေ့နှင့်ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမားနှင့်	ပန်းရုံ၂			လတ်-တောင်သူတို့

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၇၃	၁၅၁ (ဝက်များစုစုပေါင်းလေ့ရှိ)
ကြက်	၈၃	၅၀၃ (ကြက်စုစုပေါင်းစာအိမ်ကျ)
ဘဲ	၄	၂၉
အခြား		

ငါးကန်
ပုစွန်ကန်
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း
ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များနှင့် ကျေးရွာထူးခြားခြင်းဖြစ်ပြသပိုင်းဆန်းစစ်ချက် (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၂.၂.၂.၂။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား (၁၉) ကတ်စင်း-၂ ရွာ မွေးမြူရေးပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း(အိမ်ထောင်စု)

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	မရှိ-လယ်/ယာအစင်းစပ်များတွင်အစာပေါများပဲယွန်းစိုက်
ရေရရှိမှု	ယာစင်းအနီး အိုင်များရှိ
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဝက်ကြက်ရွာထဲတွင်ပေါများ၊ကျွဲ-အနီးအပါးရွာများတွင်ရ
ဈေးငွေ	ဈေးငွားထားခြင်းမရှိသေး။ ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့်မွေး/ရေဘဏ်ရှိနိုင်
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ဖွဲ့ရွာတွင်းတွင်ရရှိ၊သားရွာထဲတွင်ဝယ်ယူနိုင်
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	လိုင်စင်မရှိ။ ရွာတွင်းအသားပေါ်နိုင်သော်လည်း ပြို့မဈေးသို့ အခွန်ဆောင်ရ၊
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ရွာတွင်းနှင့်ပြင်ပတွင်အသားပေါ်ရောင်းနိုင်ဝက် တပိဿာ ၆ထောင်ကြက် တပိဿာ ၃-၄ထောင်ထိရှိ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေ	လွတ်ကျောင်း၊မြေကျယ်ဝန်းမှုရှိ၊လယ်ကွင်းအနီးအနားလွတ်ကျောင်း၊ခွေရာသီ
နေရာရှိမှု	တွင် တိရစ္ဆာန်အားစိုက်ရန် သစ်ပင်ကြီးများရှိ
အခြား(၁)	
အခြား(၂)	
အခြား(၃)	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၂.၂.၂.၃။ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်ပိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၀။ ကတ်စင်း ၂ ရွာ မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်ပိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာအခက်အခဲနှင့်ပိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ဈေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	မွေးမြူရေးအတွက်လက်လှမ်းမီမှုမရှိ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ လယ်စပါး(ရွှေယဉ်အေးမျိုး)ကို အနီးရပ်ကုန်းမှ ရယူနိုင်ရန်ကြိုးပမ်းပြီး ကျေးရွာကုန်းနှင့် ရာသီဥတုမျက်နှာသာပေးပူပေါ်ပူကပ်ပြီး ကွက်နှုန်းကွာခြားလေ့ရှိပါသည်။ ရွှေယဉ်အေးမျိုးကို နွေနှင့် ဆောင်း ၂ ရာသီနိုင်ရန်ကြိုးပမ်း အခြားသီးနှံများဖြစ်ကြသော ပြောင်း၊ ပဲပုတ်၊ ပြေပဲစသည်တို့ကို သိပ်စားသုံးရန် တန်နိုင်သောနိုင်ရန်လေ့ရှိပါသည်။ ကွက်ကုန်ချင်ကွက်ပုံမှာ ငှက်ကုန်လိုသိင်္ဂီဖြစ်ချင်ကွက်ပါသည်။

၂.၂.၁.၄။ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ
(လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်သော အိမ်ထောင်စုများ)

ဇယား (၁၅) ကတ်စင်း-၂ ရွာ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာပိုင်ဆိုင်သောအိမ်ထောင်စုများ

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ထွန်စက်	၄		ကောင်း
ချွေလှေစက်	၁		ကောင်း
လက်တွန်းထွန်စက်	၄၃		ကောင်း
မြက်ဖြတ်စက်	၂		ကောင်း
ရေခုပ်စက်			
ကျင်စက်(ငါးပမ်း)			
အခြား			

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၂.၁.၅။ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) ကတ်စင်း ၂ ရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီမြေဩဇာ)	မရှိ	မြေယာထပ်မံရုံတွင်နိုင်ခြင်းမရှိတော့။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	ရွာ၏အရှေ့တောင်ဘက်သရက်ချောင်းမှတစ်ဆင့် ပါတ်လုံးရရှိ။ မိုးကောင်းသောကံတောင်ကျချောင်း ၄ မူရှိ
သဘာဝမြေဆွေး၊သြဇာနစ်	ရှိ	တိရစ္ဆာန်စွန့်ပစ်ပစ္စည်း၊ အသင်းတော်မှသြဇာနစ်မြေဩဇာနှင့်ပိုးသတ်ဆေးပြုလုပ်သုံးစွဲနည်းကို သင်တန်းပို့ချပေးထား။ ၁-၂ ဦးစမ်းသတ်ဆဲ
သြဇာနစ်ပိုးသတ်ဆေး	ရှိ	အထက်ဖော်ပြပါ။
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	ဝေါလ်ဗီးရှင်း၊ ပုံစံ ၇ ရှိပြီး စိုက်ခင်းမျှတဆက်မှုမရှိသေး။
သွင်းအားစုချေးကွက်	ရှိ	ကတ်စင်း ၁ ရွာချေးတွင် မြေဩဇာ၊မျိုးနှင့်ပိုးသတ်ဆေးများရရှိနိုင်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ရွှေရင်အေးမျိုးစပါးပယ်ယူနိုင်။
ဝန်ဆောင်မှုချေးကွက်	ရှိ	နှစ်ခြင်းအသင်းတော်မှ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်းပို့ချပေး။ ကျိုင်းတုံမှရမ်း သူဌေးများက
ထုတ်လုပ်မှုချေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	စပါးကြိတ်ရာမှထွက်သော

စဉ်	ပြောဆိုသူ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု ရာခိုင်နှုန်း	ပုံနှိပ်ရေးအဖြစ် သတ်မှတ်မှု
၅	၁၂.၅၈၈(၅၈၈၈၈၈) အထက် အိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း	၉၄	၁၀၀%	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသားကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း ၉၄ စုအနက် ပြောဆိုသူအဖြစ် ဖော်ထုတ်သည့်
အိမ်ထောင်စုမှာ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း ၂၁.၃% သာရှိကာ သာမန်အားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် သာလုပ်
ကိုင်မှုများပါသည်။

၂.၂.၁.၂။ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ
ဧရိယာ (၁၃) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေသောက်က	ရရှိနိုင်မှု(တစ်နှစ်ပါတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်		
၂	ရေလွှဲဆည်		
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		
၄	ဆည်မြောင်း		
၅	အပိစိတွင်း		
၆	လက်ငင်ရေတွင်း		
၇	စိမ့်စမ်းရေ		
၈	ချောင်းရေ	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ၇၈ ဧက	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသားကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ
ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၂.၂.၁.၃။ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း
ဧရိယာ (၁၄) ကတ်ဇင်း-၂ ရွာ အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်နှုန်း			စိုက်ပျိုးကာလ	သွင်းအား စုလိုအပ် ချက်(နိမ့်၊ လတ် မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင် မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)	မှတ် ချက်
			အ နည်း ဆုံး	အ များ ဆုံး	ပျမ်း မျှ				
ပေါး (ရွှေရင် အေး)	၁၁၅.၂၅	အိတ် (၄၀ ကီလို)	၂၅	၃၀	၂၇.၅	ဇူလိုင်မှနိုဝင်ဘာ	နိမ့်	လတ်	ဝမ်း မ
စွေပေါး (ရွှေရင် အေး)	၁၀	အိတ်	၂၅	၃၀	၂၇.၅	ဇန်နဝါရီမှမေ	နိမ့်	လတ်	ဝမ်း မ
ပဲပုတ်		အိတ် (၃၀ပီ သာ)							

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၁၁ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ၁၉၆၈ခုနှစ်တွင် နှစ်ခြင်းအသင်းတော်ကို ဦးစွာတည်ထောင်ကြပြီး ၁၉၇၃တွင် ရှိ မန်ကတ်သလစ်သာသနာ ရောက်ရှိထူထောင်သည်ဟု အမှတ်အသားပြုကြပါသည်။ လက်ရှိတွင်အသင်း တော်နှစ်ခုစလုံးက အသင်းဝင်ဖြစ်ကြသူအားလုံးတို့ကို ဘာသာရေးသားမက လူမှုရေးထောက်ပံ့မှုများကို လည်းဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်ပေးလေ့ရှိပါသည်။အထူးသဖြင့် နှစ်ခြင်း အသင်းတောင်က ဝေါ်ဗီးရှင်းမြန် မာအဖွဲ့ကို ရွာနှင့်မိတ်ဆက်ပေးခဲ့ပြီး ဝိုင်းကြီးချုပ်ချေးငွေ အပါအဝင် အခြားအသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ထောက်ပံ့မှုများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးအတွက်လိုအပ်သော နည်းပညာ ချိတ်ဆက်မှုတို့ကိုလည်း ကူညီထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပြီး အခြားလိုအပ်သော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာအသိပညာ များစသည်တို့ကိုလည်း ဓမ္မဆရာမှတစ်ဆင့် ရွာကိုကူညီထောက်ပံ့ပေးနေပါသည်။

၂.၁.၂။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့အတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏အခြေအနေ
ဇယား (၁၁) ကတ်ဇင်း-၂ ရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့အတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇/)	လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့်အစီအစဉ်
၁	ဝေါလ်ဗီးရှင်း	၂	အမျိုးသမီးဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်ဖြင့်ငွေတိုးပေး
၂	ကျိုင်းတုံမီးသတ်တပ်ဖွဲ့		မီးဘေးကာကွယ်ရေးသင်တန်းပို့ချပေး
၃	ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ		ရွာလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းပေး

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၁၁ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)
မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပါတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂ၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) ကဏ္ဍအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ-UK Aid, GIZ စသည်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၂။ စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများ

၂.၂.၁။ စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ

၂.၂.၁.၁။ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

ဇယား (၁၂) ကတ်ဇင်း-၂ ရွာ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု ရာခိုင်နှုန်း	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂၀	၂၁.၃%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၆၆	၇၀.၂၁%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ဧကမှ၅ဧကထိ(၂ဟတ်တာထိ)	၇	၇.၄၅%	အလယ်အလတ်စားတောင်သူ
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား (၅ဟတ်တာထိ)	၁	၁.၀၆%	တောင်သူကြီး

လုပ်ငန်း	ရိုး/မရိုး	ဝန်ဆောင်မှု
အားကစားကဏ္ဍ(လက်လှမ်းမှီမှု၊ ပါဝင်မှု)	ရိုး	ဘောလုံးကစား၊ အမျိုးသမီးဘောလုံးကစား။ ဘောလုံးအသင်းရိုး
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရိုး	ကိုယ်စားပြုပါဝင်မှုတိုးတက်လာသည်။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုတို့နှင့်ဆိုင်သည့်ရေး	ရိုး	လားဟူတကို ဘုရားကျောင်းတွင်သင်ပေး။ လားဟူရိုးရာအကသင်ပေး။ ရိုးရာပွဲများနှစ်စဉ်ကျင်းပ။
စာကြည့်တိုက်၊ အင်တာနက်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရိုး	စာကြည့်တိုက်မရိုး၊ အင်တာနက်သုံးစွဲ၊ ဒီဂျစ်ရှင်စာစောင်၊ အားကစားဂျာနယ်၊ ကျန်းမာရေးဂျာနယ်နှင့်သတင်းစာများလက်လှမ်းမီဖတ်ရှု။ ပြင်ပကျမှတ်ကြော်ငြာများလည်းဖတ်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များမှူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုနှုန်းမြင့်တက်ကာ ဖိုးရိမ်ဖွယ်အနေအထားသို့ရောက်ရှိနေကြောင်း ဖော်ထုတ်တွေ့ရကြပါသည်။ ရွာအတွင်းရှိလူငယ်အမျိုးသားဦးရေ၏ သုံးပုံနှစ်ပုံ မှာ ယာမဆေးပြားသုံးစွဲမှုအနည်းနှင့်အများရှိကြသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။ အထူးသဖြင့် လူငယ်၃၀ဦးခန့် မှာ ယာမဆေးပြား မသုံးရမနေနိုင်သည့်အဆင့်ထိ ရောက်ရှိနေပြီး ထိရောက်သည့် အရေးယူမှုများ မလုပ်နိုင်ကြခြင်းကြောင့် ရွာအတွက်အထူးသဖြင့် ကလေးများအတွက် ဖိုးရိမ်ကြောင့်ကြနေကြပါသည်။

၂.၁၀။ ကျေးရွာဆားကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

၂.၁၀.၁။ ဆားကင်းလုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှု၊အထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၁) ကတ်စင်း ၂ရွာ ဆားကင်းလုံခြုံမှုအခြေအနေ

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရိုး/မရိုး	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရိုး	မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးဗုဒ္ဓလောင်း၊ ရုံးစာပို့စာယူခြင်းများကိုဆိုင်ကယ်ဖြင့်သွားယူ
အာမခံလုပ်ငန်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	မရိုး	
လူထုအခြေပြုသဘာဝဆေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရိုး	မီးသတ် ၁ ဦးသာရှိ
ရဲဝန်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရိုး	ပြည်သူ့စစ် ၁ ဦးသာရှိ

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၂.၁၀.၂။ မူစင်းပြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) ကတ်စင်း ၂ရွာ မူစင်းပြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

လူကုန်ကူးမှု ခိုးမှု မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အကြမ်းဖက်မှု		
ပြင်းထန်/မပြင်းထန် မရှိ	၁	၂

၁။ ခိုးရိမ် ၂။ သာမန်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၂.၆၃။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်များ

ဇယား (၃၇) ကတ်စင်း ၂ ရွာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယဉ်များ

ယဉ်အမျိုးအစား	ကော်လေး	ကော်ဘီး	မော်တော်သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ဘတ်စ်ကား	စားလှည်း
အရေအတွက်	၁၁	၉၃	သုံးဘီးဆိုင်ကယ် (၁၉)		
			ထော်လာဂျီ (၁)		

ညှိညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၂.၇။ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) ကတ်စင်း ၂ ရွာ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း၊သင့်၊ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလှိုင်း			
ဆိုလာစနစ်	၅၃	ကောင်း	
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	၁	ကောင်း	
ဒီဇယ်အင်ဂျင်	၂၁	ကောင်း (၁ပွင့်၃ထောင်-၄နှစ်ရှိ)	
လေငွမ်းအင်			
မီဂါလောင်တာ (ရေနံဆီ နှင့် ဖယောင်းတိုင်)	၁၀ နှင့် ၁၀		

ညှိညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

ဆိုလာစနစ်ရှိခြင်း ။ တတ်နိုင်သောမိသားစုများက ဆိုလာစနစ်ဗို့အားကောင်းသည့် စက်ကို အသုံးပြု ကြပြီး ကျန် အိမ်များက (ဥပမာ-အဆင့်၃) ဗို့အားသေးဆိုလာများသုံးကြကာ အဆင့်၄မှ အိမ်အချို့မှာ ရေနံဆီမီးခွက်၊လက်နှိပ် ဓါတ်မီး၊ ဆိုလာမီးအိမ်ငယ်၊ ဖယောင်းတိုင်(သို့)ရေနံဆီကို အသုံးပြုကြပါသည်။

၂.၈။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ရယူမှု

ဇယား (၃၉) ကတ်စင်း ၂ ရွာ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ရယူမှုအခြေအနေ

စဉ်	စုန်း	ရေဒီယို	တီဗီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၁၆	၁၈	၅၆	၂၀	-လူငယ် မိမိအစီအစဉ်	စလောင်း -၇

ညှိညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၂.၉။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ပွဲပြုရေး

ဇယား (၄၀) ကတ်စင်း ၂ ရွာ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ပွဲပြုရေး

လုပ်ငန်း	ရှိ/မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းပြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	တီဗီကြည့် ။ လားဟူရိုးရာပွဲများကျင်းပတုံ၊ တာချီလိတ်နှင့် ရွာတွင်း တွင်ကျင်းပ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါ ဝင်မှု	ရှိ	သာရေး၊နာရေးတွင်လူငယ်အားလုံးပါဝင်ကြသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများ တွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘုရားကျောင်းတနင်္ဂနွေပုံမှန်တက်ရ။ လူငယ်အားဗစ်ချိန် တစ်ချိန်သက်သက်ရှိ

၂.၆။ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

၂.၆.၁။ ကျေးရွာလမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကတ်စင်း ၂ ရွာ လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း	အမျိုးအစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပါတ်လုံး	လမ်းအရှည် ကီလိုမီတာ
ရွာတွင်းလမ်း	ကွန်ကရစ်လမ်း + ၁	ကောင်း	၂၀၁၃	၁၁	ရွာတွင်းပေ ၈၀၀ ကွန်ကရစ်(ကျိုင်းတုံ-တာမျိုလိတ်လမ်း)ခွဲမှရွာထိ)

ချဉ်းကပ်

လမ်း

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဧကတင်ဘာ ၂၀၁၅)

တံတား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား				
တံတား				
ကြိုးတံတား				
ရေပြန်	၉လုံး ၂ လိုင်း	ကောင်း	၂၀၁၃	၁
ကွန်ကရစ်	အချင်း ၃ ပေ အရှည် ၄ ပေ			

သစ်သားပြန်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဧကတင်ဘာ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းစုစုပေါင်းလမ်းအရှည်မှာ ၁.၅ မိုင် (၂.၄ ကီလိုမီတာခန့်) ဖြစ်ပြီး ၂၅.၂.၂၀၁၃ တွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့မှ ၈၀၀ x ၁၃ x ၄ (၀.၂၄၂ ကီလိုမီတာ) ကို ကွန် ကရစ်လမ်းခင်းပေးထားပါသည်။

၂.၆.၂။ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ကတ်စင်း ၂ ရွာ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း			
ပင်လယ်ရေကြောင်း			
အခြား			

၁။ လှေ၊သမ္ဗန် ၂။ မော်တော် ၃။ သင်္ဘော

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၈-၂၀ ဇူလိုင် ၂၀၁၅)

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	စရိုးအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု	ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးဝါးပစ္စည်းများလုံလောက်မှု	မှတ်ချက်
		စင်း၊အုတ်ကာသွပ် မိုး	မရှိ		ဆောက်အင်္ဂါသစ်ဆောက်
ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်း/ဆေးဆိုင်	ရွာတွင်း	လူနာခုတင် (၁)လုံလောက်	ဆရာဝန်-- ၁	လုံလောက်သို့လျှော့ပုံ-ဘီရိုအဆေးခန်း-မရှိ	တိဘီ ဆေး
ဆေးရုံ	ကျိုင်းတုံ ၇ မိုင်	လူနာခုတင်	ဝန်ထမ်း		
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင်း		ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်--ရှိ	လက်လှမ်းမီမှု--ကောင်း၊ သို့လျှော့ပုံ-စနစ်--ကောင်း အဆေးခန်းစနစ်-မရှိ	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဧကတင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၅-၃။ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) ကတ်စင်း ၂ရွာ သောက်သုံးရေရရှိမှုအခြေအနေ

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိလုံလောက်မှု	မှတ်ချက်
ရေတွင်း				
အဝီစိတွင်း(တုံကင်)			☐ ☐ ☐	
အဝီစိတွင်း(စက်တွင်း)				
ကန်				
မြစ်/ချောင်း				
မိုးရေသိုလှောင်ကန်				
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	ကောင်း	☐ ☐ ☐	မိုးရာသီရေနောက်	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဧကတင်ဘာ ၂၀၁၅)

၂.၅-၄ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစား နှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား ၃၄။ ကတ်စင်း ၂ရွာ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

သုံးဇွန်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၇၆	၆ အိမ်ပေါင်းသုံး
ကျင်းအိမ်သာ	၁၀	
တောထိုင်	၂	
စုစုပေါင်း	၉၄	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဧကတင်ဘာ ၂၀၁၅)

အစက်အမဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းပျက်
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအတွက်အခွင့်အလမ်း	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်
ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ရှိနေသောကျောင်းမတတ်နိုင်မှု	အတက်တန်းတက်ရန်မတတ်နိုင်ကြ
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကျောင်းသားပညာရေးကိစ္စများပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မိဘဆရာအသင်းမှာ မိဘနှင့်ဆရာမများပူးပေါင်းပြီး ကလေးများ၏ ပညာရည်အတွက် လိုအပ်သော ပံ့ပိုးမှုများပြုလုပ်ပေးကြပါသည်။ ကျောင်းကလိုအပ်သော ကိစ္စရပ်များနှင့်ပရိဘောဂများ ပျက်စီးယိုယွင်းပါက လိုအပ်သလိုပြုပြင်ခြင်း၊အစားထိုးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပေးပြီး ကျောင်းအ ခင်းအဝေးကို တစ်တစ်ကြိမ်တက်ရောက်ကြရပါသည်။

၂.၅။ ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

၂.၅.၁။ အဖြစ်များသောရောဂါ

ဇယား (၃၁) ကတ်စင်း ၂ ရွာ အဖြစ်များရောဂါများ

၁။တီဘီ	၂။ဆီးရီး	၃။သွေးတိုး	၄။ ဝမ်းလျှော့ဝမ်းပျက်
၅။များနာ	၆။	၇။	၈။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။ တီဘီတွေ့ရှိသူမှာ ၁၅ ဦးရှိပြီး ဆေးဝါးကုသမှုခံယူလျက်ရှိသည်ဟု သိရပါသည်။ ကူးစက်ရောဂါတွေ့ရှိသူတစ်ဦးရှိပြီး ပြင်ပသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ရာမှ ရောဂါကူးစက်လာခဲ့သည်ဟုဆိုကြပါသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုများလာသော်လည်း ယင်းနှင့် ဆက်နွယ်သော ကျန်းမာ ရေးစောင့်ရှောက်မှု သီးခြားမရှိသေးသောကြောင့် မူးယစ်ဆေးနှင့်နောက်ဆက်တွဲဖြစ်တတ်သော ကူးစက်ရောဂါများကူးစက်ခံရနိုင်ခြေမှာ ပြင်ပသို့သွားလာမှု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ဝေါဗီးရှင်းနှင့်နှစ်ခြင်းသာသနာ တို့ ပူးပေါင်းပြီး ကျန်းမာရေးအသိအမြင် ပိုမိုသိရှိနားလည်နိုင်အောင် လုပ်ဆောင်မှုအချို့ရှိနေပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးဌာနဖြင့်လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိပါသည်။ ရွာအတွင်းတွင် ထိုသို့ခံစားနေရ သူလူနာများကို ခွဲခြားဆက်ဆံသည့် အနေအထားမတွေ့ခဲ့ရပါချေ။

၂.၅.၂။ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကတ်စင်း ၂ ရွာ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု	ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးဝါးပစ္စည်းများလုံလောက်မှု	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ရွာတွင်း	လူနာကုတင် (၁) ၄၀x၃၆x ၇.၅ သမံတလင်း	သားဖွားဆရာမ-- (၆) --၁ဦး ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်()--	လုံလောက်	၂၀၀၁ခုနှစ်တွင်စတင်ဖွင့်လှစ်၊ ၂၀၀၃တွင်အ

၂.၄.၁.၂။ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကတ်စင်း ၂၅၅ ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းရေးအမှုအလုပ်လွှဲငွေခေံ %
မူလတန်း(၅-၉)နှစ်	၃၄	၂၅	၅၉	
အလယ်တန်း(၁၀-၁၄)နှစ်	၂၄	၄၁	၆၅	
အထက်တန်း(၁၅-၁၆)နှစ်	၁	၈	၉	
တက္ကသိုလ်တက်နေသူ	၁	၁	၂	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ခက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။ ။တက္ကသိုလ်တက်နေသူ ကျောင်းသား ၂ဦးတွင် ၁ဦးမှာ နှစ်ခြင်းဘာသာရေးမှဘာသာရေးကျောင်းတက်နေသူဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်တွင်တက်ရောက်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၂.၄.၁.၃။ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၂၉) ကတ်စင်း ၂၅၅ စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့်လက်လှမ်းမီမှု

အကြောင်းအရာ	အလယ်တန်းကျောင်းစွဲ	အထက်တန်းကျောင်း
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	မိုင်းစင်းရွာ-ရွာချင်းကပ်	ကျိုင်းတုံ နှင့် ဆောင်ကြီးသို့လွှဲလှိုင်းကား
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျှင်၊ဆိုင်ကယ်၊ခက်ဘီး	
စာသင်ကျောင်းဆောင်အရွယ်အစား(အလျား×အနံ×အမြင့်)	၃.၀၁၈ကမကျယ်၊၁၃၀နံးတွဲ ၁၊ ၄ ခန်း တွဲ ၂၊ ၁၉၅×၁၅×၁၂-၁ ဆောင်၊ ၆၀×၁၅×၁၂ ၁ဆောင်	
အမိုး၊နံရံ၊အခင်းအရည်အသွေး	တစ်သလင်းခင်း၊အုတ်ကား၊သွပ်မိုး၊ပူပုံစံ	
	၁၃၀နံးပင်မ နှင့် ဘေးတွက် ၄၀နံးမီပါသောအဆောင် ၂ ဆောင်	
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှုရှိမရှိ	လုံလောက်	
ကျောင်းဆရာ/ဆရာမဦးရေ	ကျား မ ပေါင်း	
	၁၃ ၁၃	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ၊ ကျောင်းဆောင်မျက်မြင်အခြေအနေနှင့် ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးကပေးသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ခက်တင်ဘာ ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။ ။ ကျောင်းကို ကျောင်းဝင်းအကျယ် ၃.၀၁၈ကမပြင် ၁၉၇၂-၇၃ စာသင်နှစ်တွင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါသည်။ မိုင်းစင်းရွာကျောင်းဖြစ်သော်လည်း နှစ်ရွာတစ်ရွာစုပေါင်းတက်ရောက်သကဲ့သို့ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားဆရာမရှိပါ။ ဆရာမ ၁၃ဦးရှိကာ မူလတန်းပြ ၆ ဦး နှင့် ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးအပါအဝင် အလယ်တန်း ပြ ၇ဦးတို့ဖြင့် သင် ကြားပြသပေးနေပါသည်။

၂.၄.၁.၄။ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား ၃၀။ ။ ကတ်စင်း ၂၅၅ ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	၁၃
ဆရာ-တပည့်အချိုး	၁: ၁၀

အမျိုးအစား	ဖြစ်နိုင်ခြေ (နှုန်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ် လျော့နည်းရေးအလေ့အ ထမ်းများ
လူရောဂါဖြစ်ပွားမှု	များ	ရာသီဥတုနှင့်နာတာရှည်	သေသည့် ဆရာဝန်ကရံ မန်ရံခါ ဆေးတိုးပေး ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနဖွဲ့ရှိပြီး ပြသကုသမှု ခံယူလေ့ရှိသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

လေ့လာတွေ့ရှိချက် ။ ။နှစ်စဉ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကို ဩဂုတ်လတွင် ကြုံတွေ့ရလေ့ရှိပြီး လမ်းရေကျော်ခြင်းနှင့် လယ်အနည်းငယ်ရေမြုပ်ကာ စပါးပျက်စီးရပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် မိုးရွာချိန်တွင်တောင်ကျချောင်း ရေများပြီး ယင်းကဲ့သို့ဖြစ်ပွားရခြင်းဖြစ်ပြီး မိုးတိတ်ပြီးများမကြာမီ ရေပြန်ကျလေ့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသဘာဝဘေးစီမံချက်နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီဟု သီးခြားဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိပါချေ။

၂.၄။ ပညာရေး

၂.၄.၁။ ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

၂.၄.၁.၁။ စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) ကတ်စင်း ၂ရွာ စာတတ်မြောက်မှုအခြေအနေ

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	၅နှစ်အထက်ကျောင်းနေလူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၈၂	၁၁၀	၁၉၂	၃၆.၁၅%
ဘာသာရေးအခြေပြုကျောင်းများ	၂	၁	၃	၀.၅၆%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၈၂	၄၃	၁၂၅	၂၃.၅၄%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၁	၁၆	၂၇	၅.၀၈%
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၂၇	၂၂	၄၉	၉.၂၃%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူများ	၆	၄	၁၀	၁.၈၈%
၉နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၂၄၁	၂၄၆	၄၈၇	

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

မှတ်ချက်။ ။မူလကောက်ခံခဲ့သော ကျောင်းပညာအရည်အချင်းများမှာ ရောက်ရှိအတန်းများသာဖြစ်ပြီး ပြီးဆုံးသောအတန်းများကို ကောက်ယူခဲ့ခြင်းမရှိသည့်အပြင် ကျေးရွာသားများမှာလည်း အထူးသဖြင့် အသက်အရွယ်ကြီးသူများမှာ မိမိမည်သည့်အတန်းကို ရောက်ရှိခဲ့ပြီး မည်သည့်အတန်းကို ပြီးဆုံးအောင် မြင်ခဲ့သည်ကို မှတ်မိနိုင်မှုအကန့်အသတ်ရှိနေခြင်းများကြောင့် ထပ်မံညှိနှိုင်းကောက်ခံပြီးမှသာ စာတတ် မြောက်မှုစာရင်းဇယားအမှန်ကို အနီးစပ်ဆုံးရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၂.၃.၅။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပါတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များစီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၃.၅.၁။ သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အထ နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၅) ကတ်စင်း၂ ရွာ သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အထ နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီခြာစာကြွယ်ဝမှု	ရှိ	ဝါတ်မြေခြာစာပိုသတ်ဆေးများစတင် သုံးစွဲလာရ (၂၀၁၄/၂၀၁၅)
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ	လက်ရှိအပင်မျိုးစိတ်အမျိုးမျိုးပြန်လည်ထိန်းသိမ်း စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိ။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ	ခရုကျပြီးကာကွယ်ရှင်းလင်းသည့်နည်းမရှိသေး။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	မိုးမကောင်းလျှင် တောင်ကျချောင်းရေရရှိမှု နည်းပါးပြီး စိုက်ပျိုးရေးထိခိုက် (၃နှစ်ကြို တွေ့ခဲ့ရ)
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ	လယ်ရေခန်းပြီး ငါးမျိုးပျောက်။ ငါးစူး၊ ငါးရံအနည်းငယ်သာရှိ။
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ		
စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု		နေစင်တကျစုဆောင်း၊ တောစပ်တွင်ကျင်းတူ ပြီးမီးရှို့။

ရည်ညွှန်း- ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ၊ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၀-၁၁ ဇန်နဝါရီ ၂၀၁၅)

၂.၃.၆.၁။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်း

ဇယား (၂၆) ကတ်စင်း ၂ ရွာ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျော့မြဲခြင်း

အမျိုးအစား	ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအလေ့အထများ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	လတ်	ချောင်းနှင့် နီးတောင်သူများ မိုးသိပ်တညရေပြန်ကျလယ် ရေပြင်အနည်းငယ်ရေလွှမ်း	မရှိ
မီးဘေး	နည်း		
မုန်တိုင်း	နည်း		
ငလျင်	နည်း		
မိုးခေါင်ခြင်း	နည်း		
အအေးလှိုင်း	နည်း		
ပဋိပက္ခ	နည်း		
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု များ		နှစ်စဉ်ကျွဲ၊ခွား၊ဝက်ရော ဂါဖြစ်ပွားမှုများ၊သေဆုံးမှုများ	တိ/ကန္တာနုဖြင့်ချိတ် ဆက်မှုမရှိသေး၊ လူက

အပိုင်း (ခ) စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ	-
ကျေးရွာအုပ်စု	-
မြို့နယ်	-
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	-
စီမံကိန်းအမည် -	
စီမံကိန်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံကိန်းရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဖန်တီးပြုပြင်မှု)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ဖန်တီးရန်လိုအပ်သည့် အကျိုးအကျေးဇူးများ)	
စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက်၊ ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံကိန်း ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
•(ငွေသား) •(ငွေသား) •(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲလွမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								

မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် -၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် -၂၊ ဆင်းရဲ - ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ - ၄

စီမံချက်အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်အထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌာန)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်တိမ်းသိမ်းရေးဖို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဖွဲ့စည်းရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ ပွေးပြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ ပေ၊
- ၂။ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်၊ ကတ်စင်း ကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာ အခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊
- ၄။ www.google.com/wikipedia/Mongmit

ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ပြေရှင်းနည်းဆီသို့

ပြဿနာ/အစက်အခဲ	အကြောင်းရင်း	အလားအလာ/အခွင့်အလမ်း	အဟန့်အတား/ဇီနီစေမှု	ပြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံကိန်း
စီမံအုပ်ချုပ်မှုကဏ္ဍ					
တစ်ခါတစ်ရံတွင် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှ ရွာကိုအသိမပေးပဲ ဆုံးဖြတ်ချက်ချ ဆုံးဖြတ်ချက်ချ	ရွာကသိမှာပဲ ဟုဆိုပြီး ရွက်မှုအားကောင်းကိစ္စရပ်ပေါ်လာတိုင်း ရွာ နှင့်အစည်းအဝေးထိုင်	ရွာကပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအားကောင်းကိစ္စရပ်ပေါ်လာတိုင်း ရွာ နှင့်အစည်းအဝေးထိုင်	ရွာကသိမှာပဲ ဟုဆိုပြီး ရွက်မှုအားကောင်းကိစ္စရပ်ပေါ်လာတိုင်း ရွာ နှင့်အစည်းအဝေးထိုင်	ရှင်းလင်းသည့်စည်းကမ်းများချမှတ်ပြီး ခေါင်းဆောင်မှု အားကောင်းဆောင်လုပ် အစည်းအဝေးလုပ် ပြီး	စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ခြင်း (ခေါင်းဆောင်မှု နှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုသည် တန်း)
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ					
ပေါင်းစင်းများရေပါ	ရောင်းချမှုမရှိသဖြင့် မိုးနောက်ကျလေ့ရှိ လာပြီး မိုးကြီးချိန် ချောင်းရေလျှံမြောင်း ကျဉ်းလာ	ပြောင်းရွှေ့ပေးလျှင်ရ နိုင်ဆည်းမြောင်း ဦးစီးဌာနသို့တင်ပြနိုင်	ဌာနကိုမည်သို့ ဆက်သွယ်ရမည်မန်းမသိ။	အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းက ဦးဆောင်ပြီးစမ်းရမည်။	ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနသို့ မြောင်းဆည်မြောင်းရွှေ့ပေးနိုင်ရန်တည်ပြုခြင်း
စရုအစားခံရ	ရေနှင့်အတူစရုများပါ ပွားလာပြီး ပေါင်းများများစီး	ရွာမှစရုအားသော်လည်းမကုန်ဆေးဖြန်းသော်လည်းမကုန်	စရုနိုင်မည့်ဆေးကို မြို့တွင် ဌာနကို မေးမြန်းခြင်း	လယ်သမားအားလုံးတစ်ချိန် တည်းရ ပေါင်းနှိမ်နင်းရမည်။	မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနသို့စရုနှိမ်နင်းနည်းတင်ပြတောင်းခံခြင်းနှင့်နောင်မည်သို့ကာကွယ်ရမည်ကိုနည်းလမ်း လေ့လာသင်ယူခြင်း
အရင်းအနှီးမရှိ	ပေါင်းကစားဖို့သာဖြစ်ပြီးအပြင်ကိုရောင်းလောက်အောင်မစိုက်နိုင်	ပေါင်းရှင်းကငွေချေးပေး။ ပုံစံ(၇)ရှိလျှင် ချေးငွေရှိနိုင်။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး၊	အတိုးမဆပ်နိုင် မည်ကိုစိုးရိမ်။ (၂ကျပ်ခွဲတိုး)	အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းမှတစ်ဆင့်စမ်းသပ်ရန်။ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှပြေရှင်းလမ်း နိုင်ချိတ်ဆက်ပေး နိုင်သည်။	စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်သမနှင့် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနများသို့ တင်ပြချိတ်ဆက်အကူအညီ

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာ ပွဲဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အကန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် နှိပ်စက်မှုများ

အတားအဆီး နှင့် နှိပ်စက်ချက်များ	ဖော်ပြချက်နှင့်ဆန်းစစ်ချက်များ	သတင်းရင်းမြစ်
သဘာဝရင်းမြစ်များ နှင့် အက်ဆက်များကို လက်လှမ်းမှီရယူမှုအကန့်အသတ်များ	ကတ်စင်း ၂ ရွာသည် တစ်ရွာလုံးသစ်တောဧရိယာအတွင်းသို့ကျရောက်နေခြင်းကြောင့် လယ်ယာမြေများ ထပ်မံချွဲထွင်ရန်မပြန်နိုင်တော့ချေ။ ကျေးရွာပိုင်သစ်တော စကော့ဂဇန့်မှာလည်း ထိန်းသိမ်းထားရန်လိုအပ်ပြီး လူဦးရေတိုးပွားလာပါက ထပ်မံချွဲထွင်ရန်အတွက် လိုအပ်မှုများပါသည်။	ရင်းမြစ်မြေပုံဆန်းစစ်ချက်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဆွေးနွေးချက်များ
ရာသီဥတုအခြေအနေမျက်နှာသာမပေးခြင်း	ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် နှစ်စဉ်ပိုးရာသီတွင် ရောင်းနား နီးလယ်များ သီးနှံပျက်စီးခြင်းကိုကြုံရပြီး တစ်ဦးချင်း တုံ့ပြန်နေရပြီး ကျေးရွာအလိုက်အရေးပေါ်အခြေအနေ တုံ့ပြန်မှုအစီအစဉ်မရှိသေးပါ။	တိိုက်နစ်နာလွယ်မှုဆန်းစစ်ချက်နှင့်ထူးခြားခြင်းစဉ်ပြသမိုင်း
နည်းပညာနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများကို လက်လှမ်းမှီမှု	ကျွင်းတုံနှင့်နီးပြီး ကျွင်းတုံမြို့မှ သက်ဆိုင်ရာဌာနများ ဖြင့် ပုံမှန်ချိတ်ဆက်မှုအားနည်းနေသေးခြင်းဖြစ်သည်။	စင်းပုံစံလေ့လာချက်
အာမခံမှု၊အငှားချထားမှုတို့ကိုသို့သာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများကိုလက်လှမ်းမီမှု	ကတ်စင်း ၁ ရွာနှင့် လူမျိုးစုချင်းချိတ်ဆက်မှုကို သာအားထားလေ့ရှိပြီး ဝေါလ်ဗီးရှင်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသပွဲဖြိုးရေးဦးစီးဌာနတို့သည် အသစ်ဖြစ်ပေါ်သောချိတ်ဆက်မှုများဖြစ်ကာ ယေဘုယျအားဖြင့် စနစ်ကျသောလက်လှမ်းမီမှုမျိုးလိုအပ်ပါသည်။	ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှု ဇယား
အသေးစားထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းများမရှိခြင်း	ပန်းဘဲလုပ်ငန်းကို ရွာသုံးပုံနှစ်ပုံခန့်ကလုပ်ကိုင်ပြီး လားဟူရိုးရာအထည်ရက်လုပ်ငန်းကိုအိမ်ခြေအနည်းငယ်ကသာလုပ်ကိုင်ကြပြီး ငွေကြေးအရင်းအနှီးနှင့်ဈေးကွက်အခြေအနေကို နားမလည်ခြင်းစသည်တို့ကြောင့် ဈေးကွက်သို့တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ရန် မရဲဝံ့ပဲဖြစ်နေပါသည်။	အသက်မွေးဝမ်းကြောင်း ဇယား ၂ နှင့် ၂၁။

ကျေးရွာခွဲခြားတိုးတက်ရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးရန် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် နိဒါန်းများ
ဇယား (၄၃) ကျေးရွာခွဲခြားတိုးတက်ရေးကို အကောင်အထည်ဖော်ပေးသော အခြေအနေများ

ခွဲခြားမှုအလားအလာများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်နှင့်ဆန်းစစ်ချက်	သတင်းရင်းမြစ်
သဘာဝအရင်းမြစ်များ	ကံစာစဉ် ၂ ရွာသည် ရွာတိုင်းပြင်ပနေပြီး အားသာချက်မှာ ကျေးရွာတစ်ခုလုံးသည် သစ်တောအရပ်အတွင်းသို့ ကျ ရောက်နေပြီး ရွာတိုင်းသစ်တောက ၄၀ ကျော်ရှိပြီးကို တိုင်းသစ်တောတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ အင်ကြင်းရင်းကု ကျွန်းအပင်ခွဲဝေပြန်ခဲ့ကာ၊ မန်ကျည်းပင်ပေါများ၊ သက်ကယ် မြက်တောကုန်းများရှိပါသည်။	ရင်းမြစ်မြေပုံနှင့် စီမံကိန်း ဇယား နံပါတ် ၄
နေရာဒေသအားသားချက်	ရွာသည် ကျိုင်းတုံမြို့မှ ၇ မိုင်ခန့်အကွာ ကျိုင်းတုံ-တာချီလိတ် လမ်းပေါ်တွင်ရှိပြီး မြို့နှင့်တစ်ဆက် တည်း ဝိုင်းရံကာလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ပါသည်။	ရင်းမြစ်မြေပုံဆန်းစစ်ချက်
ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်တည်ငြိမ်မှု	ရှမ်းလူမျိုးများအဓိက အခြေချနေထိုင်ပြီးနှင့် အာဇာနည်တစ်ခုအဖြစ် ရှမ်းစုတစ်ခုအဖြစ် ပဋိပက္ခ ဖြစ် ပွားမှုမရှိပါ။	ကျေးရွာတူးမြား ဖြစ်စဉ်ဆန်းစစ်ချက်
လူဦးရေအခြေအနေ	ကျေးရွာအတွင်း လူဦးရေစုစုပေါင်း ၅၉၅ ဦးရှိပြီး အိမ်ထောင်စုပေါင်း ၉၄ အိမ်ဖြစ်သဖြင့် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ၆.၃၂ဦးနီး နေထိုင်ပြီးနိုင်ငံ၏နံနံနံထက် ပိုမိုပါသည်။	စီမံကိန်း ဇယား နံပါတ် ၁ နှင့် တွေ့ရှိချက်များ
ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုအခြေအနေ	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးနှင့် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးများ ကောင်းမွန်ခေတ်မှီပြီး အများစုသုံးစွဲနိုင်ကြပါသည်။	လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ
ပညာရေးဝန်ဆောင်မှုနှင့် အထောက်အပံ့များ လက်လှမ်းမီရယူမှုအခြေအနေ	ကပ်လွက်ဖြစ်သော မိုင်းခင်းရွာ အလယ်တန်းကျောင်း ခွဲတွင် ထားကြပြီး ၁၀တန်းကို ကျိုင်းတုံမြို့ပေါ်နှင့် တောင်ကြီးမြို့များသို့ မိမိတို့နီးစပ်ရာ ထားကြပါသည်။ မြို့နှင့်ဆက်စပ်မှု ကျယ်ပြန့်လာသည် နှင့်အမျှအခြေခံပညာကို ပိုမိုအလေးပေး သင်ယူလိုလာကြပြီး အားသာချက်မှာမူကြိုကျောင်းလေး တစ်ခုအားကောင်းစွာ လည်ပတ်နေခြင်းနှင့်မြန်မာစကားနားလည်ဆက်သွယ်နိုင်မှုများခြင်းဖြစ်ပါသည်။	ပညာရေးအချက်အလက်ဇယားများ ၂၇-၃၀။
ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုနှင့် အထောက်အပံ့များ လက်လှမ်းမီရယူမှုအခြေအနေ	ရွာအတွင်း ပုဂ္ဂလိက ဆေးခန်းတစ်ခုကို ရန်ကုန်မှ လာသောဆရာဝန်တစ်ဦးက ပွင့်လှစ်ထားခြင်းကြောင့် လက်လှမ်းမီရ ယူနိုင်မှုအခွင့်အလမ်းကောင်းပါသည်။ ကျိုင်းတုံနှင့်မဝေးသည့်အပြင် လမ်းပန်းကောင်းမွန်ခြင်းကြောင့် အချိန်မရွေး ဆက်သွယ်သွားလာနိုင်ပါသည်။	ထိခိုက်လွယ်မှုဆန်းစစ်ချက် နှင့်ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများဇယား